Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№246(5138)
Среда
Декабриин 11
1946 он
Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи нюурта:

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ.

Һунгалтанууд тухай элидхэл.

Түсэбөө декабриин 15-да дүүргэхэ.

Колхознигуудта нэмэлтэ түлбэри үгтэдэ.

Хоердохи нюурта:

Малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ ба адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэлгын дутуунуудые түргэн усадхаха.

Партиин ургалтые ударидадаггүй организацида.

Гурбадахи нюурта:

Клубна хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха:

Нэгэдэмэл Нацануудай организациин Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ.

Һуралсалай шанарые дээшэлүүлхэ

Дүрбэдэхи нюурта:

Мануильскийда Бирнсын эльгээһэн бэшэг.

США-да забастовканууд болоно.

КОЛХОЗУУДАЙ ЖЭЛЭЙ ТООСООН

Энэ оной ажахын жэлэй эсэс хүртэр үсөөхэн хоног үлэбэ. Колхозуудай бүхы жэлэй ажал-ябуулгын дүнгые гаргажа, колхознигуудай ажалта үдэртэ натуральна болон мүнгэн олзые хубааха эгээл харюусалгатай үе болоо.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол соо колхозуудай 1946 оной ажал-ябуулгын тоосооной дүнгүүдые колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ дуулаха ябадалые 1947 оной февралиин 15 хүртэр дүүргэхэ гэжэ бэшэгдэһэн байна. Колхозуудай жэлэй тоосоое саг соонь, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ хүдэлмэри тон харюусалгатай гээшэ. Энэ хадаа бүхэли жэл соо колхозуудэй правлениин ба бүхы колхознигуудай юу хэһыень элирүүлэн гаргаха байна.

Хүдөө ажалай артелиин Сталинска Уставые сахихын түлөө, колхозоо баяжуулхын түлөө колхозой правлени ба бүхы члейүүдэй ямараар тэмсэһыень жэлэй тоосоон харуулха юм.

Колхозуудай жэлэй тоосоо гаргалгада бэлэдхэхэ хүдэлмэриин ябажа байгаа үедэ хүдөө ажалай артелиин Уставые хазагайруулха ябадалнууд эсэслэн усадхагдаха. Тэрэшэлэн «Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» правительство ба партиин тогтоол соо хараалагдаһан бүхы хэмжээ-ябуулганууд хэрэг дээрэ бэелүүлэгдэһэн байха ёһотой. 1947 оной февралиин 15 хүртэр гү, али үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхи һэн һара үрид, колхозуудай мүнөө жэлэй тоосоонууд хамтын суглаанууд дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэхэ бэлэһан халаны байгша оной декабрь соо бүхы колхозууд жэлэй тоосоо гаргаха хүдэлмэринүүдые дүүргэһэн байха болоно.

Колхозуудай правленинүүд түбхын түрүүдэ колхознигуудай ажалта үдэрые гаргашалха ябадал гүримшуулан, жэлэй олзые зүбөөр хубаариха ябадал хангаха ёһотой. Прибайкальска, Бичурын, Закаменай Тарбагатайн аймагуудай хэдэн олон колхозуудаар ажалта үдэрые хайша хэрэгээр гаргашалжа байһан ябадал үргэлжэлһээр. Тэдэ аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд колхозуудай жэлэй тоосоое саг соонь, зүбөөр гаргахын зорилгоор эдэ бүхы дутуунуудые энэ гэһээр усадхаха талаар хэмжээ абаха ёһотой.

Жэлэй тоосоое гаргахадаа, ажалта үдэрнүүдэй хэр зэргэ зүбөөр гаргашалагдаһан тушаа, мүн жэл соо колхознигуудта ажалта үдэрнүүдтэнь аванс үгэһэн ябадалда тусгаар анхарал табигдаха зэргэтэй. Колхозник бүхэнэй жэлэй хүдэлмэриин дүн, тэрэнэй олоһон олзо доход халаа счетоводһоо гадуур, мүн бригадир, фермые даагша ба колхозой правлениин түрүүлэгшээр заатагүй баталагдаһан байхаһаа гадна **колхознигуудай хамтын суглаанай болохоһоо 2 недели урид артелиин член бүхэнэй олоһон ажалта үдэр эли газарта үлгэгдэжэ, бүгэдэндэ мэдэгдэһэн байха ёһотой байна.**

Колхоз бүхэн гүрэнтэеэ хүсэд тоосоһон, страховой, запасай хубаагдахагүй фонднуудые байгуулһанай удаа, жэлэй эсэс хүртэр МТС-эй хүдэлмэриин түлөө бүхы түлбэринүүдэе хүсэд оруулха зэргэтэй. Энэ хадаа колхозуудай олзые колхознигуудай ажалта үдэртэ хүсэд хубаажа үгэхэ арга олгохо байна. Тоосоото кампаниин ябажа байгаа үедэ колхозуудай өөһэд хоорондын тоосоо хүсэд хэхэ, тэрэшэлэн колхозһоо элдэб юумые уридшалан абаһан хүнүүдээр ба эмхи-зургаануудаар дүүрэн тоосохо шухала.

Недондо колхозуудай жэлэй тоосоое гаргахада, зарим колхознигууд 64.200 центнер таряа, 2650 центнер хартаабха үлүү абашаһан, нүгөө колхознигуудынь юушье абаагүй үлэһэн байгаа. Мүн колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаагдан үгтэхэ аяар 39 миллион түхэриг мүнгэн колхоздо үритэй хүнүүдэй, тэрэшэлэн эмхи-зургаануудай гарта байһан юм. Иимэнүүд баримта энэ жэлдэ ябашье үзэгдэхэ ёһогүй. Гэбэшье, Ярууна, Бичурын, Баргажанай Торийн аймагуудтай колхозууд һүрөө ехэ мүнгэн абаляа нэхэжэ бусаагаадүй байһаар.

Аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд ба республикын газартаряалангай Министерство болбол колхозуудай жэлэй тоосоое һаалгүйгөөр саг соонь гаргаха ябадал хангахын зорилгоор, колхозуудай үри зээлиеэ түргэн нэхэжэ абаха ябадалда туһалха уялгатай.

Колхозой ниитын зөөридэ онсо һайн тоо бүридхэл хэжэ, тэрэниие нариһаар сахиха ябадалда холо шухала анхарал табигдана. Жэлэй тоосоо гаргахада, колхозой ниитын зөөриин хэр зэргээр бүридхэгдэжэ харууһалагдажа байһые хараалаа абалсаха шухала. Колхозуудһаа хүүли бусаар абтаһан үхэр мал ба бусад зөөри хэрэгсэлые энэ дары гэдэргэнь бусааха ябадал хаа-хаанагүй хангагдаһан байха зэргэтэй. Ториин аймагай колхозуудта гэдэргэнь бусаагдаха байһан аяар 36 толгой адуу мориин 150 толгой эбэртэ бодо мал 253 толгой хонин ямаан мүнөө хүртэр үгтөөдүй байһаар.

Жэлэй тоосоое зүбөөр гаргахын тулада шэнэ жэлэй гартар бүхы колхозуудай зөөри зөөшэ, адуу мал, мүнгыень шалгаха шухала. Тиихын тулада зөөри бүридхэхэ комиссинууд энэ гэһээр хүдэлмэрилжэ эхилхэ ёһотой. Ревизионно комиссинууд жэлэй тоосоое гаргалгада бэлэдхэхэ, мүн тэрэниие үнгэргэхэ үедэ тон харюусалгатайгаар ба һэргэлэнгыгээр хүдэлмэрилхэ үүргэтэй байна.

Аймгүйсэдком ба газарай таһагууд болбол колхозуудай жэлэй тоосоое тусгаар зүблөөн дээрэ хаража үзөөд, тэрэниие баталха уялгатай.

Колхозуудай жэлэй тоосоое гаргалга хадаа эмхидхэлэй ажахын ба политическэ тон харюусалгатай хүдэлмэри мүн. Аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд колхозуудай жэлэй тоосоое зүбөөр ба саг соонь гаргаха ябадалда бүхы анхаралаа хандуулха зорилготой.

Һунгалтанууд тухай элидхэл

Декабриин 6-ай үдэшэ Улан-Удэ городой Городской районой агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд — 59 хүн Соведүүдэй II-дахи Байшангай лекционно зал соо сугларба. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхизургаануудай Управлениин начальник нүхэр Н. Шмаков 1947 оной февралиин 9-дэ болохо һунгалтанууд тухай элидхэл хэбэ.

Тиихэ зуураа, нүхэр Шмаков агитаторнуудай урда байгаа зорилгонууд тухай ба тэрэниие яажа бэелүүлхэ тухай тогтон хэлэһэн байна.

—Агитатор бүхэн өөрынгөө тусхайта ажалые жэшээтэ һайнаар ябуулха уялгатай. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудые эрхимээр үнгэргэхэ гэһэн зорилго мүнөө манай урда табигданхай гээшэ. Тиимэһээ агитатор бүхэн даалгагдаһан участоготаа энэ гэһээр гаража, олониитэ арад зоноо һунгалтануудай Дүримүүд, Сталинска Конституци, Соведүүдэй VIII Онсо съезд дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ элидхэл ба бусад материалтай гүнзэгыгөөр танилсуулха уялгатай,— гэжэ хэлэбэ.

Газетэнүүдые уншаха, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэһөө гадна, һунгагшалтай кино картинануудые хараха, тэдэнэй хамтын суглаануудые үнгэргэхэ ба һунгалтануудта тусгаар зорюулһан зүблөөнүүдые үнгэргэхэ ёһотой,—гэжэ элидхэлшэ саашань хэлэбэ.

Агитаторнуудай өөһэдынь шудалха номууд, һунгуулиин участогуудые байгуулха, һунгуулиин комиссинууд тухай тодорхойгоор хэлэһэн байна. Агитаторнууд болбол өөһэдынгөө хүндэтэ нэрые дээдэ хэмжээндэ хододоо абажа ябаха ёһотой—гэжэ нүхэр Шмаков тэмдэглэбэ. Мүн хэдэн нүхэдэй асуудалнуудта дэлгэрэнгыгээр харюу үгэһэн байха юм.

Д. Гунзынов.

Лекцинүүд үнгэргэгдэбэ

ЦАКИР. ВКП(б)-гэй айкомой партийна кабинет соо аймагай партийна ба советскэ эдибхитэндэ зорюулжа уласхоорондын байдал тухай ехэ һонирхолтой лекци һаяхан үнгэргэгдэбэ. Тус лекциие ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай инструктор нүхэр С. Бадмацыренов уншаһан байха юм. Аймагай центрэй албахаагшад, мэргэжэлтэд ба бусад хамта 70 гаран хүн энэ лекцидэ хабаадалсажа, хэдэн олон асуудалнуудые лекторһээ асуужа, тодорхой харюунуудые абаһан байна.

Удаань нүхэр С. Бадмацыренов болбол иимэ лекци ДСК-гэй зал соо уншаа. Тэндэ аймагай центрэй 150 гаран ажалшад байба.

Гадна, нүхэр Бадмацыренов хадаа «Юу хэхэб?» гэһэн В. И. Ленинэй ном тухай асуудалаар, «ВКП(б)-гэй историин хураангы курсые» шудалагшадтай хөөрэлдөө хэбэ.

Депутадай оролдолгоор

Улан-Удын депогой солото машинист Иван Никифорович Кочуров СССР-эй Верховно Соведэй депутат болгогдожо һунгагдаһан сагһаа хойшо олониитын дунда нилээд ехэ хүдэлмэринүүдые ябуулжа байна.

Оронгын сомсоведэй „Улаан Оронго" колхозойхид колхозно госхоноо телефонтой болгохо тухай асуудалые хэлсэхэ зуураа, элдэб хэрэгсэл дутуутай байһанаа өөрынгөө депутат Иван Никифоровичтэ мэдүүлэн хандаһан байгаа.

Тиин нүхэр Кочуровай туһаламжаар тус колхозойхид колхозно госхоноо телефонтой болгохо хэрэгсэлнүүдые бүрин түгэс абаһан байна. Иван Никифорович халаа үдэрэй турша соо хэлэн аргаал бэшэгүүдые ба мэдүүлгэнүүдые абана. Тиин тэрэ-ндэ бүгэдэндэнь харюу үгэдэг ба тэдэнэрэй эрилтэ гүйлтые бүхы арга боломжо соонь хангалаг байха юм.

А. Вамилова.

„Холтосон" руднигай эрхим үрэмдэгшэд

Зэдын комбинадай металл малтагшад Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсожо, үйлэдбэри дээрээ эрхим амжалта түйлажа, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүргэһэн байна.

Энэ мүрысөөндэ комбинат соогоо түрүү һуурие «Холтосон» гэжэ руднигэйхид эзэлээ. Энэ рудник болбол малтагшадай дундахи социалистическэ мүрысөөнэй эхи татаһан байна. Эндэ суута үрэмдэгшэ Вильгельм Сайбель гэгшэ хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Сайбель хоёр забой дээрэ хүдэлмэрилжэ үдэр соо 1,5—2 нормо дүүргэнэ.

Нүхэр Сайбель гэгшын методые бусад нүүрһэ малтагшад дары түргэн хүлеэн абажа, өөрынгөө ажалда хэрэглэжэ байна. Жэшээлхэдэ, нүхэр Косенов нүүрһэ үрэмдэжэ нүхэлхэдөө, тэдэнэй холо ойрые зүбөөр тааруулдаг дээрэһээ, тэһэрэлгын хүсэнэй аша туһые дээшэлүүлжэ, нүүрһэ ехээр абадаг байна. Тиигэжэ нүхэр Косенов жэл хахад соо хэхэ хүдэлмэреэ дүүргээ.

Үрэмүүдые ба карбидна лампануудые заһабарилдаг Виктор Цуканов гэгшын хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригадынхид энэ рудник соо үндэр бүтээсэтэ ажалаараа онсо илгараа.

Мүн Алексей Алексеевич Пушкин гэгшэ урдань түмэршэ дархан ябаһан аад, мүнөө энэ түрүү руднигай механик болонхой.

«Холтосон» руднигай хойчоһоо «майн 1» гэжэ руднигынхид металл малталгын жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь түрүүн дүүргээ. Мүн обогатительно фабрикын автозаһабарилгын мастерскойн коллективүүд геологическэ бэдэрэгшэд нүхэд Кабакова ба Попова гэгшэдэй старательна бригаданууд ажал дээрээ амжалта түйланад.

Мүнөө энэ комбинадайхид жэлэй эсэс хүртэр түсэбһөө гадуур металл малтахын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ байна.

А. Тарский.

Түсэбөө декабриин 15-да дүүргэхэ

Һаяхан Бичурын аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэдэй слет боложо үнгэрбэ. Тус следто сомсоведүүдэй түрүүлэгшэнэр, сомсоведүүдэй бюджетно-финансова комиссинуудай түрүүлэгшэнэр, финансын хүдэлмэрилэгшэд ба эдибхитэд хабаадалсаа. Аймагай олонхи сельсоведүүд Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин колхознигуудай хандалгада харюу болгон мүнгэн зөөри элсүүлгын жэлэй түсэбые болзорһоонь түрүүн дүүргэһэн байна.

Жэшээлхэдэ Билютын сомсоведэй (түрүүлэгшэнь нүхэр Гладких) колхознигууд 128.700 түхэриг тушаажа, түсэбөө дүүргэбэ. Мүн Ара Хэрээтын ба Харланай сомсоведүүд алба налог татабаряа амжалтатайгаар суглуулжа байна.

Энэ слет дээрэ хабаадалсагшад мүнгэн зөөри элсүүлгын жэлэй түсэбые байгша оной декабриин 15 хүртэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаба Тиихэтээ хамта, түсэб дүүргэлтын талаар гээгдэнги сомсоведүүдт туһаламжа үзүүлхэ ба түрүү финансово хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэлые дамжуулха хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

Н. Спицын.

Олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилдэг Александр Мальцев

Гүрэнэй заводой стахановецуудай дунда Александр Мальцевай нэрэ үнинэй суурхуулһаар. Энэ нүхэр шэнэ талинска табанжэлэй түсэбөөр үгтэһэн даалгабариие болзорһоонь түрүүн дүүргэхын түлөө ажалай түрүү методые хэрэглэн олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилхэ үүсхэл гаргаһан байна.

Халаан соогоо хоёр нормо үгэхэ гэжэ социалистическэ уялга абаһан фрезеровщик нүхэр Мальцев болбол халаанайнгаа нормые 600 процент хүрэр дүүргэдэ, 11 һарын турша соо ажаллаад байхадаа. жэлэйнгээ даалгабариие 300 процент дүүргэһэн байна

Нүхэр Мальцев энэ оной эхеэр горизонтально ба зубофрезерно станогууд дээрэ нэгэн доро хүдэлмэрилдэг байгаа. Нэгэ станог дээрэнь простой деталнуудые, нүгөө станок дээрэнь тракторнуудай гол детальнуудые бүтээдэг һэн. Хоёр станогууд дээрэ хүдэлмэрилхэ байхадаа мастерай үгэһэн даалгабариие 200—220 процент хүртэр дүүргэдэг байгаа.

Тиин, тус завод энэ оной марта һараһаа эхилэн һүнэй сепараторнуудай детальнуудые бүтээхэ даалгабари абаһан байна. Тиихэдэнь, нүхэр Мальцев болбол цехын начальник нүхэр Чапова гэгшын дурадхалаар араа гаргадаг гурбан станок дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилээ. Энэ нүхэрэй эгээл түрүүшынхеэ олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилэн дүршэл һайн аша туһа үгөө.

Уданшьегүй тус цехтэ араа гаргадаг үшөө нэгэ станок асарагдаа. Тиихэдэнь нүхэр Мальцев энэ станогые эрин һэн байна. Иигэжэ цехын үйлэдбэриин командирнуудай халуун туһаламжаар Мальцев болбол дүрбэн станогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн байна.

—„Фрезеровщик болбол өөрынгөө багажа зэбсэгүүдые зүбөөр хэрэглэхэ уялгатай. Би фрезерээ эбдэхэгүй, бүгээжэ байһан деталяа гэмтээхэгүйн тулада, хүдэлмэрилжэ эхилхэдээ фрезерно станогоо эгээл түрүүн бүхэлдэгби. Тиихэтээ хамта, отолдог инструментнүүдээ анхаа тайгаар шалгадаг, фрезернүүдээ зүбөөр хэрэглэдэг байнаб. Тиимэһээ минии бүтээн гаргаһан продукциин шанар хододоо эрхим һайн сэгнэлтэ абадаг байна. Түрүү техникые шудалха ба олон станогууд дээрэ хүдэлмэрилһэнэйм ашаар, минии һарын ажалай бүтээсэ дунда жэшээгээр абахада табан нормо ба зарим үдэрнүүдтэ 7 нормо хүртэр дүүргэгдэдэг байна Жэшээлхэдэ, халаан соогоо гурбан хэһэг шэрэм шестерня бүтээхэ нормотой аад, 15 хэһэг бүтээнэб. Фрезерно станогой гол деталиие 11 час соо бүтээхэ аад. 8 часай турша соо бүтээнэб.

Бидэнэр стахановецууд болбол ганса өөһэдөө һайнаар хүдэлмэрилхэ бэшэ, харин өөһэдынгөө баян дүй дүршэлые бусад хүдэлмэрилэгшэдэй шадабари болохо ёһотойбди. Тиимэһээ би өөрынгөө хүдэлмэриин дүршэлдэ 7 залуу фрезеровщигуудые һургажа байнаб",—гэжэ нүхэр Мальцев мэдүүлнэ.

Ф. Чернов.

КОЛХОЗНИГУУДТА НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ ҮГТЭНЭ

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Аймагай малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй 1946 оной хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдажа байна. Тэрээнтэй хамта, бодо ба нарай малые хоролтогүйгөөр ондо оруулһанай түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэри абаха хүнүүд шалгаран гарана.

Дүүрэн бэшэ мэдээгээр, малажалай фермэ, гүүртэнүүдээр хүдэлмэрилжэ байһан 289 колхознигууд ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 556 хурьга, 41 тугал, 4 унага абаха болоо.

Нэмэлтэ түлбэри олгохо тухай хуули гаргаһан Советскэ правительство ба партида халуун баяр хүргэхэ зуураа, малшан бүхэн үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, адуу малаа бүри олошоруулха уялга абана.

Г. РАБДАНОВ,
ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой кадрнуудые эрхилхэ секретарь.

Колхознигуудай үнэтэ үүсхэл

Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 1946 ондо малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб бэртэ бодо малаар 15 толгой дутуу дүүргэһэн байгаа. Тиин, энэ дутуугаа хүсэлдүүлхын зорилгоор, тус колхозой члейүүд коммунистнууд нүхэд Ж. З. Чумаков, С. Ф. Бабинцев, П. Н. Глущенко гэгшэд өөрынгөө үмсын малһаа нэгэ нэгэ толгой мал колхоздоо үгэхэбди гэжэ үнэтэ үүсхэл гаргаһан байха юм. Эдэнэрэй үүсхэлые дэмжэн 68 наһатай И. С. Альферов, 72 наһатай А. С. Альферов гэгшэд мүн нэгэ нэгэ толгой үхэр колхоздоо тушаажа үгэһэн байна.

Б. Ширеторов.

Малажалай түрүүшүүл медальнуудаар шагнагдаба

Һаяхан Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшад „1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьята ажалай түлөө" гэһэн медальнууд ар шагнагдаба. Тэдэнэй тоо соо 12 жэл соо артелиин үхэр мал адуулжа, жэлһээ жэлдэ садхалан дулаахаар ондо оруулдаг түрүү малшан Цырма Цыбикова, адуушан Будажап Жанаев гэгшэд оролсоно. Нүхэр Жанаев 13 жэл соо адуу моридые харууһалха зуураа, ходо һайн жэшээ харуулдаг байна.

Эдэнэр адуу малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэжэ, малажалые үсхэбэрилхэ талаар сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан даалгабариие амжалта түгэсөөр дүүргэхэ уялга абанхай.

Ж. Цыбанов.

68 колхознигууд дээдэ шагналда хүртэбэ

Кабанскын аймагай Твороговско сомоной „Путь к социализму" гэжэ хүдөө ажахын артелиин 68 колхознигууд „Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэһэн шэн габьята ажалай түлөө" гэһэн медаляар һаяхан шагнагдаба.

Медаль барюулга колхознигуудай ехэхэн һайндэр боложо үнгэрһэн байха юм. Эрхим хонишон Ф. Перевозников, һаалиша Л. Е. Михалева, түрүү колхознигууд А. И. Оверин, В. Г. Перевозников ба бусад дээдэ шагнал абаба.

Медальда хүртэһэн колхознигууд дайнай жэлнүүдтэ хүдэлмэрилһэн мэтэ, мүнөө амгалан үеын байдалда эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилнэд.

I. Н. Баженов.

Эд бараа элбэгжүүлнэ

Улан-Удын горпромсоюзай системын артельнүүд үргэн хэрэгсэлэй эд бараа гаргалгые улам бүри түргэдхэн хүдэлмэрилжэ байна.

Олзоборилгын түрүү артельнүүд гансахан ноябрь һара соо 350.000 түхэригэй эд бараанай зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаа. Жэшээлхэдэ, «Кооператор-комсомолец» —102.000 түхэригэй, «Коминтерн»—93,000 түхэригэй, «Кооптруд», ба «Разнокооп» артельнүүд 50—50 мянган түхэригэй гэр байрын ба бусад хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргажа ажалшадта худалдажа байна.

И. Казунин.

Баясхалан абаба

БАБУШКИН. **(телефоноор** абтаба). Мысовэйн загаһанай заводой нүхэд Зорин ба Коковин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг загаһа барилгын бригада элбэг баян загаһанай олзобореор завод соогоо эрхимүүдэй тоодо оролсоно. Эдэ бригадын члейүүд ноябрь һарын турша соо үдэрһөө үдэртэ 500 **центнер** шахуу эрхим сортын загаһа бариба. Тиигэжэ һарынгаа түсэбые 135 процент дүүргээ.

Загаһа барилгын түсэбые үлүүгээр дүүргэһэнэйнгээ түлөө заводой 18 эрхим загаһашад Байкалорыбтрестые эрхилэгшэ нүхэр Корягһаа баясхалаа абаһан байна.

ҺАЙНААР ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

Закаменай аймагай Мыло-Бортын сомоной „Улаан одон", Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд имаг соогоо жэшээгэ һайнаар үбэлэй үеын хүдэлмэридэ бэлэдхэһэн байгаа. „Улаан одон" колхозой клуб соо тусхай уншалгын ба танец, ёхор наадануудые эмхилхэхэ залнууд бии болгогдонхой. Зрительна зал соонь 200 хүнэй һууха түшэлгэтэй скамейкэнүүд хэглэнхэй. Калининай нэрэмжэтэ колхозой клубай дотороынь эвэ жэлдэ штукатурлагдаһан, шэрдэгдэһэн байна. Гадна, 1200 түхэригэй картина ба клубай бусад хэрэгсэлнүүд абтаһан байха юм. Энэ клубуудтахи уншалгын байшангуудые эрхилэгшэ нүхэр Цыренжаповай хүтэл бэреэр уран һайханай кружогууд хүдэлмэрилжэ эхилээ. Мүн үдэшэ бүри уласхоорондын байдал болон газетын һонинуудай талаар уншалга ба хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэнэ.

Тус сомоной уншалгын байшангай һайн хүдэлмэри бусадта жэшээ болохо ёһотой.

О. Аюшеев.

Шофернууд—осоавиахимовецууд

БМАССР-эй Осоавиахимай Центральна Соведэй дэргэдэхи автоклуб байгша оной август һараһаа эхилжэ Осоавиахимай эдибхитэдэй шофернуудые бэлэдхэхэ курс эмхилхэһэн байгаа. Энэ курсда 25 хүн ул абтаа. Тэдэнэр автомобильна теориие шудалха талаар 320 часай программа үзэжэ гараа. Мүн практическа ябалгаар программаяа 50 процент дүүргээд байна.

Энэ һурагшадай дунда үзэһэн программаяа эрхимээр шудалагшад олон бии.

Д. Колмаков.

Малажалые хүгжөөлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ ба адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэлгын дутуунуудые түргэн усадхаха

С. ИВАНОВ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй түрүүлэгшэ.

★ ★ ★

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет болбол байгша оной октябриин 25-да манай республикын колхозуудай малажалай байдалай хангалтагүйе заагаад, адуу малай ехэ хорогдол, эхэ малай тоор һубайрһан ба малые үрихэ ябадалнууд бии ба мүн республикын колхоз, совхозуудаар адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн байна гэжэ тэмдэглээ һэн. ССР Союзай Министрнүүдэй Совет энэ дутуу дунданууды заагаад, республикын советскэ органууд, малажалай Министерство ба тэрэнэй аймагуудтахи таһагуудһаа иимэ эрилтэ хэһэн байна гэбэл:

Нэгэдэхеэр, 1947 оной январиин 1-дэ республикын бүхы колхозуудаар малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб тоогой талаар дүүргэхэ ябадалые хангаха хэмжээнүүдые абаха.

Хоердохеер, ниитын адуу малые үрихэ ябадал зогсоохо. энэ зорилгоор, гүрэндэ уялгатаар тушааха мяханай ба малажалые хүгжүүлхэ түсэб дүүргээгүй колхозуудта мал алаха ба худалдаха ябадал гаргахагүй.

Гурбадахяар, республикын колхозуудта үбһэ тэжээлэй ехэ дутанги эдань бүхы колхозуудаар малай тэжээлые эмхитэйгээр бэлэдхэжэ үсэлдүүлхэ. Бии байгаа үбһэ тэжээлээ бүгэдыень ершэлхо, тэжээл эргашалха календарна түс 6 һара үрһ табиха ба малые байлгажа дээшлүүлхэ сагай эхилһэнһээ хойшо колхозуудта үбһэ тэжээлые зүбөөр ба гамтайгаар хэрэглэхэ шанга журам байгуулха.

Энээнтэй хамта, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет болбол адуу малые туразхагүй ба үбэлэй үелэ огоохогүй бүхы хэмжээнүүдые абаха эрилтэ хэһэн байна.

ССР Союзай правительство хадаа колхозно малажалые хүгжүүлхэ талаар республикын урда тодо онор ба харюусалгатай эрхилго абһан байха юм. Аймгүйсэдкомуудууд, сомсельсоведүүд болон малажалай Министерствын хүтэлбэрилэгшэд ба малажалай аймагай таһагууд болбол энэ заабаринье бэелүүлэн, колхозно малажалые хүгжүүлхэ ябадалые гүримшүүлжэ, өөһэдынгөө шадабаринье үнэн хэрэг дээрэ гэршэлэн харуулха. фермэнүүдээр адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые тоогой талаар дүүргэлгые хангаха. республикын колхозуудаар адуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадал эмхидхэхэ ёһотой байгаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй заабаринуудай абтаһаар һараһаа дүү саг үнгэрөө. Тиигэбэшье, һүүлэй үедэ үнгэрэгдэһэн шалгалта хадаа малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлтэ болон адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэхэ хэмжээнүүдые үнгэргэлгэ республикын олонхи колхозуудаар тон хангалтагүй байна гэжэ харуулба.

Олонхи аймагуудай колхозуудай фермэнүүд адуу малай тоо толгойе олошоруулхын орондо, харин байгша оной октябрь соо адуу малаа оорһон байха юм.

Тэрэнһээ боложо байгша оной ноябриин 1-эй мэдээгээр, республикын дотор малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб: адуу мориор—92.3 процент, эбэртэ бодо малаар—96.7 процент, хони ямаагаар—93.1 процент дүүргэһэн байна. Уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор, колхозуудай фермэнүүдээр адуу малай тоое олошоруулха талаар һайжарһан ямаршье хубилалта ноябрь соо болоогүй байба.

Заиграйн, Кабанскын, Мухаршэбэрэй, Закаменай ба Зэдын аймагуудай колхозууд малажалые хүгжүүлхэ түсэб дүүргэлтые тэсэгэгүйгөөр удааруулһан байха юм. Эдэ аймагуудай колхозуудаар ниитын малай хорогдол ба үрилтэ үргэлжэлүүлэгдэһээр.

Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудаар октябрь соо 166 толгой үрээл бүриин мал үхэһэн, ажахын хэрэгсэлнүүдтэ 500 толгой шахуу, тэрэнэй тоодо 33 адуу мори, 74 эбэртэ бодо мал, 90 гахай, 304 хони ямаан гаргашалагдаһан байха юм.

Зэдын аймагай колхозуудаар гансахан ноябриин түрүүшын 10 хоног соо 6 толгой адуу морин, 5 толгой хонин үхэһэн ба мүн харууһанай муу дээрэһээ 55 хонин шоно бодо алуулһан байна. Закаменай аймагай 6 колхозуудаар хүдөө ажахын артелиин Устав хазагайрууллагдан, колхозникүүдэй хамтын суглаанай зүбшөөлгүйгөөр, гансахан лэ правлениинүүдтэй түрүүлэгшэнэрэй шиидхэлээр, октябрь соо 80 хонин ба 40 шахуу эбэртэ бодо мал онлоо ээшэнь худалдагдаһан, ажахы соторхи хэрэгсэлнүүдтэ гаргашалагдаһан байха юм.

Адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэхэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдаһанай ба үнгэрэгдэһэнэй хэсэгтэ нёдондо түбэл мал ехээр гарзалһан байгаа. Тиигэбэшье, республикын диилэнхи колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр хараалагдаһан бүхы хэмжээнүүдые дүүргээгүй ба 1946—47 онуулай үбэлжэлгэдэ хүсэд бэлэдхэлгүйгөөр оробо.

Республикын колхозууд бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө миил 48.2 процент дүүргэһэн гү, али адуулгые тоололсоод байхада, оройдоо 58.3 процент үбһэ тэжээлээр хангагдаһан байха юм. Кударын, Хэжэнгын Сэлэнгын, Заиграйн, Зэдын аймагуудай колхозууд үбһэ тэжээл бүри бага абанхай.

Гэбэшье, республикын олонхи аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд адуу малаа садхаланаар ондо оруулхын түлөө тэмсэнгүй, харин һанаа амар байха юм. Хориин, Яруунын, Хэжэнгын, Кударын, Заиграйн, Зэдын аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ талаар бодото хэмжээнүүдые үшөө абаадүй байһаар.

Малажалай Министерствын, мүн олонхи аймагуудай малажалай таһагууд һанаа амар һууха ябадалһаа хахасаагүй ба үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ талаар бии байгаа бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ хэмжээнүүдые абанагүй.

Республикын колхозуудай энэ жэлдэ хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангагдаагүй байһан хадань адуу малай шадал шэнээ доошолуулхагүй талаар аймагай организацинууд, малажалай хүдэлмэрилэгшэд ба мэргэжэлтэдэй урда тусгаар харюусалга табигдана. Олон тоото үхэр малай энэ жэлэй үбэлжэлгэдэ муу шадалтайгаар оролһон ябадал энэ харюусалгые улам дээшэлүүлнэ. Үбэлжэлгын эхилхэдэ колхозуудаар бүхы адуу моридой—9.2 процентнь, эбэртэ бодо малай—7.4 процентнь, хони ямаадай—5.8 процентнь туранхай байһан юм. Хэрбээ энэ бүлэг малые тусгаар анхаран, һайнаар харууһалаагүй һаа. гарзалха аюулда орохонь холо бэшэ.

Хориин аймагта—5440 толгой, Закаменай аймагта—4093 толгой, Кударын аймагта—1345 толгой туранхай мал бии байна.

Зарим аймагуудай колхозуудаар хүдэлмэришэ морид ехээр тураһан байха юм. Бичурын аймагта—553, Закаменай аймагта—688, Мухаршэбэрэй аймагта—522, Хориин аймагта—592 хүдэлмэришэ морид туранхай байха юм.

Тиигэбэшье, эдэ аймагуудай организацинууд болбол туранхай малые абарха тушаа тусгаар анхарал табинагүй. Аяар мүнөө хүргэр эдэ аймагуудай колхозууд хадаа муу тамиртай адуу малай хойноһоо зохистой харууһа табяагүй байха юм. Шадал шэнээгээр муу малнуудые һайнаар харууһалха тушаа үгэ хүүр гаргаад лэ, саашаа юумэ хээгүй байһан ябадал хадаа аймагай организацинуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ехэхэн алдуу болоно.

Республикын колхозуудаар малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб муугаар дүүргэгдэжэ ба адуу малай үбэлжэлгын хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэжэ байһан ябадалда Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз үльгэр жэшээ болгожо үгэмөөр байха юм. Байгша оной ноябриин 29-дэ республикын Министрнүүдэй Совет болбол «Улаан Оронго» колхоздо малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэлтын ба адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэлэй ябаса тухай тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыденовэй тоосоото элидхэл дуулаһан байна. Энэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэдэ, тус колхоздо тон олон дутуунууд элирүүлэгдэв. Малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүрээдүй, адуу малые гаргашалха ябадал үргэлжэлһээр, мүн үбэлжэлтэ хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн байха юм.

Үбһэ тэжээл гаргашалха гурим колхозой правленеэр мүнөө хүртэр байгуулагдаагүй, тэжээлынь малажалай бригадын бригадирнуудта үгтөөлүй, фермэ, бригада, гүүртэ ба отарануудайнь хүдэлмэрилэгшэд тэжээл гаргашалха түсэбөө мэдэдэггүй байха юм. Тиимэһээ үбһэ тэжээлынь хүсэд һайн харуулгүй байжа, үригдэхэһөө гадна тоо бүридхэлгүйгөөр гаргашалагдана.

Малай үһалуури эмхидхэглээдүй байһаар. Үбэлжэлгын эхилһэншье һаань адуу малынь мүнөө хүртэр үүлтэрэй, наһанай ба тарган туранхайн талаар таһалагдажа, бүлэглэгдөөгүй байха юм. Энэ хадаа адуу малые ээн бусаар харууһалха ябадалда хүргэнэ.

Эдэ бүхы баримта хадаа малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлгые, адуу малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ ябадал хангаха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй заабаринуудай республикын колхозуудаар тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһанине гэршэлнэ. Олонхи аймгүйсэдкомууд ба малажалай таһагууд СССР Союзай Министрнүүдэй Совэдэй заабаринье бэелүүлхэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандаһан байха юм.

Яруунын, Хориин, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Зэдын, Торнин, Иволгын, Сэлэнгын аймагуудай колхозуудаар үнгэргэгдэһэн һүүлэй шалгалта хадаа республикын малажалай Министерство ба дурсагдагша аймагуудай организацинууд малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхын, адуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын зорилгоор, үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэн, дутуугаа хүсэлдүүлхэ талаар зохистой хэмжээнүүдые абаагүй байһыень харуулба. Эдэ аймагуудаар СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй заабарииье дүүргэлтэ болгохо ябадалые имагтал хэмжээ ябуулгануудые хараалһаар, энэ шухала заабарине гансал колхозникуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхын зорилгоор, богони болзор соо колхозуудта түлөөлэгшэнэрые эльгээһээр хизаарлаһан байха юм. Малажалай фермэ, бригада, гүүртэнүүдээр правительствын заабарине зүбшэн хэлсэхэ талаар суглаануудай үнгэргэгдөөгүй дээрэһээ олонхи малшад малажал дээрэ тохеолдоһон шанга байдалые мэдээгүй ба гүрэнэй түсэбые дүүргэхын, үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоогүй байна. Тиигэжэ нютагуудтахи зарим советүүд ба малажалай таһагууд СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй заабарине дүүргэхэ ябадалые эллэб суглаа гү, али митинг үнгэргэһөөр хизаарлаал. энээнине дүүргэхэ талаар бодото хэмжээнүүдые абадаггүй байха юм.

Адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэхэ хэрэгтэ, илангаяа үбһэ тэжээлэй дутамаг жэлэй эрхэ байдалда малажалай кадрнуудые зүбөөр шэлэн олохо ябадал тусгаар удхашанартай. Хэды тиимэ байбашье, зарим газарнуудаар малажалай фермэ, гүүртэ, бригада, отаранууд мүнөө хүртэр мэргэжэлтэй ба эрхим кадрнуудтай болоодүй байһаар. 21 аймагуудай фермэнүүдээр 1395 хүн дутуу байна. Кударын, Заиграйн, Кабанскын Мухаршэбэрэй аймагуудай колхозуудай малажалай бригаданууд кадрнуудаар илангаяа дутамаг байха юм. Гэбэшье, аймагуудай малажалай таһагууд ба республикын Малажалай Министерствын хүтэлбэрилэгшэд кадрнуудай иимэ дутамаг байһаншье һаа һанаа амар байһаар Аймагай малажалай таһагууд ба Малажалай Министерство хадаа фермэнүүдые кадрнуудаар хүсэлдүүлхэ тушаа колхозуудта заабари үгэһөөрөө хизаарлаад лэ, адуу малые харууһалха дүршэлтэй ба өөрынгөө хэрэгые һайн мэдэхэ эрхим колхозникуудые малажал дээрэ табиха талаар эрид хэмжээ абаагүй байшоо.

Адуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадалые хангаха шадабаритай ба эрхим колхозникуудые фермэ, бригада, гүүртэ, отарануудта эльгээхэ хэмжээнүүдые энэ гэһээр абаха ябадал малажалай Министерство, аймагай малажалай таһагууд ба аймгүйсэдкомуудай шухала зорилго болоно.

Республикын хүдөө ажалай гол ба шиидхэхы һалбари хадаа малажал гэжэ һайса мэдэдэг тулалаа, энэ шухала зорилгые дүүргэжэ байһан колхозникууд—малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурна ба бусад бүхы эрилтэнүүд харюулагдаха ёһотой. Гэбэшье, зарим аймагуудаар үнгэргэгдэһэн шалгалта дээрэһээ харахада, илангаяа холын фермэ, гүүртэ ба бригадануудаар хүдэлмэрилжэ байһан малшад хүсэд культурна ажабайдалаар хангагдаагүй байба. Зарим малшад хадаа муухай гэртэ ажаһуудаг ба лампын гэрэлээр хангагдаагүй, дулаан хубсаһа хунартай хүсэд болоодүй, мүн мүнөө хүртэр түрүүшын хэрэглэлэй эд бараа (дабһан, зурхал, мылэ, керосин ба бусад) абадаггүй байха юм.

Тэрэшэлэн малшадта хүргэхэ медицинскэ туһаламжа хангалтагүйгөөр үгтэнэ. Газетэ ба журналнууд үгтэдэггүй шахуу байха юм.

Энэ хадаа аймагай организацинуудай, колхозуудай, потребкооперацинуудай, элүүрые хамгаалгын ба культурна гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зүгһөө малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй байра байдалые һайжаруулха тушаа тусгаар анхарал табигдадаггүй байһые харуулна. Иимэ байдалые саашадаа тэсэжэ огто болошогүй. Аймгүйсэдкомууд, сомсельсоведүүд, мүн потребительскэ кооперацинн, элүүрые хамгаалгын болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд болбол малажалай, илангаяа холын гүүртэ, фермэнүүдтэ ба бэлшээриин газарнуудаар һууһан хүдэлмэрилэгшэдые ёһотой культурна ажабайдалаар хангаха ёһотой.

Малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлгэ ба адуу малай үбэлжэлгые эмхидхэлгэ дээрэ республикын колхозуудаар хүндэхэн байдал тохеолдобо. Хэрбээ мал ажал дээрэ тохеолдоһон эдэ дутуунуудые дары сагаа усадхаха хэмжээнүүдые абаагүй һаа, малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэгүй, үбэлэй үедэ үбһэ тэжээлгүйдэжэ, малаа олоор гарзалуулха аюулда орожо болохо байнабди. Тиимэдэ аймгүйсэдкомууд, сомсельсоведүүд, малажалай Министерство ба тэрэнэй аймагай таһагууд СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй заабарине хүсэд дүүргэхэ, малажалые хүтэлбэрилхэ талаар бии байгаа дутуунуудые богони болзор соо усадхаха эрид хэмжээнүүдые абаха ёһотой. Малажалые саашадань хүгжүүлхэ хэрэгтэ шухала удхашанартай байһан үбэлэй харууһалгые тон һайнаар үнгэргэхэ ябадалда аймагуудай организацинууд мүнөө үедэ хамаг һаналаа табиха зэргэтэй байна.

Олонхи колхозуудаар үбһэ тэжээл абаха түсэбэй дүүрэгүй байһан хадань, адуу малаа тэжээлээр хүсэд хангахын тулада полинууд дээрэһээ һурилгдөөгүй һолоомо, михиина суглуулха, хагда, ожорһо нэмэжэ бэлэдхэхэ хэмжээнүүдые дары абаха шухала. Тэрээнтэй хамта, бии байгаа үбһэ тэжээлэй хэрзэргээр хадагалагдажа байһан тухай шухала анхаралаа табиха ба тэжээлые байгуулагдаһан түсэбэй ёһоор зүбөөр гаргашалха ябадал шангаар сахиха хэрэгтэй байна. Үбһэ тэжээлые үрһэн хүнүүдые колхозой зөөриие үригшэдтэл адляар хуулиин шанга харюусалгада хабаадуулха ёһотой.

Үбэлэй үедэ адуу малые хоролтоһоо хамгаалхын зорилгоор, муу шадалтай малые тусгаар бүлэглэжэ һайн харууһанда байлгаха ябадал эмхидхэхэ шухала.

Малые үбэлэй бэлшээридэ адуулдаг үхэршэн хонишон, адуушан, мүн холын фермэ бригада, гүүртэ, отарануудаар хүдэлмэрилжэ байһан малшадай материальна ажабайдалые энэ гэһээр һайжаруулха. тэрэшэлэн тэдэнэрые түрүүшын ээлжээндэ дулаан хубсаһан ба шухала хэрэгтэй эд бараагаар хангаха хэрэгтэй.

1946 оной ажахын жэлэй эсэс хүртэр үсөөн хоногой үлдэһэн ба малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбэй хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһан хадань аймгүйсэдкомууд, малажалай Министерство болон тэрэнэй аймагай таһагууд болбол колхоз бүхэнэй малажалай байдалые үшөө дахин һайса хаража үзэхэ ба ерэхэ жэлэй январиин 1 хүртэр малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбые колхоз бүхэнөөр дүүргүүлхэ хэмжээнүүдые абаха уялгатай байна.

Шэнэ түлнүүдые абаха ба тэдэнииие бүрин бүтэнөөр тэнжээхэ хэрэгтэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй гол анхарал хандуулха шухала. Хүлеэгдэжэ байгаа түлнүүдэй дулаан байра ба һайн харууһалгаар хэрзэргэ хангагдаха тухайнь энэ гэһээр шалгаха хэрэгтэй.

Малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада адуу малые үрихэ гаргашалха ябадалые зогсоохо эрид хэмжээнүүдые абаха, тиихын тулада, гүрэндэ мяха тушааха уялгата түлбэри ба малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргээгүй колхозуудаар адуу малые алаха ба худалдаха һэдэлгэнүүдые огтолон хориха шухала. Энээнииие хазагайруулһан гэмтэ нюурнуудые колхозно байгуулалтын дайсан гэжэ тоолоод, шанга харюусалгада хабаадуулха хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ малажалай талаар СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй эрилтые хүсэд ба саг соонь дүүргэхэ ябадал шухалын шухала зорилго болоно. Тиимэдэ республикын советскэ органууд, малажалай таһагуудай, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн хүдөө ажалай мэргэжэлтэд болбол хүдэлмэридөө байгаа дутуунуудые дары усадхаха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ, энэ жэлдэ малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб заатагүй дүүргэхэ, 1946—47 онуудай адуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадал хангаха уялгатай.

Партийна ажабайдал

ПАРТИИН УРГАЛТЫЕ УДАРИДАДАГГҮЙ ОРГАНИЗАЦИДА

(ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой II пленумһээ)

ВКП(б) гэй Железнодорожно райкомой II пленум һаяхан болобо. Тус пленум дээрэ партиин ургалта ба «ВКП(б) дэ шэнээр орогшодой дунда партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэринүүдые шангадхаха тушаа хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй 1946 оной июлиин 26-да гаргаһан тогтоолые хайшан гэжэ дүүргэлтэ болгожо байһан тухайгаа түмэрзамай узелай парткомой секретарь нүхэр Ковалевский ба механизированнэ шэлэй заводой партбюрогой секретарь нүхэр Логвиненко гэгшэд элидхэлнүүдые хэбэд.

Эдэ секретарьнуудай элидхэлнүүд тушаа үгэ хэлэлгэн болобо. Пленумдэ хабаадагшад болбол тус партийна организацинуудай коммунистнуудые, илангаяа залуу коммунистнуудые илейно-политическэ талаар хангалтагүйгөөр хүмүүжүүлжэ байһанине шүүмжэлбэд. ВКП(б)-гэй райкомой зүгһөө элидхэлнүүдтээ һайнаар бэлэдхэхэ тухай пленум болохоһоо нэгэ һара урда тэдүрадхаһан байбашье һаань, эдэ хоер элидхэлшэд хадаа элидхэлээ һайнаар бэлдэнгүй пленумдэ ерэһэн байгаа.

Түмэрзамай узелай ба механизированнэ шэлэй заводой парторганизацинуудай члэнүүдэй олонхинь һүүлэй жэлдэ партида ороһон залуу коммунистнууд болоно. Теэд, эдэ залуу коммунистнуудтай партийно-политическэ ба идейно-теоретическэ хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тухай тус партийна организацинн секретарьнууд тон бага хүдэлмэри хэһэн байба. Нүхэд Ковалевский ба Логвиненко гэгшэд залуу коммунистнуудай өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээ хэрзэргээр дээшэлүүлжэ байһан ябадалые мэдэхэгүй байшаба.

Тус парткомууд болбол партиин членүүдэй кандидадуудтай политическэ һуралсал эмхидхээгүй байхаһаа гадна тэдэнэртэй политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэггүй байна. Мүн тэрэшэнэч тус партийна организацинуудай хадаа һүүлэй 3—4 һарын туршата нэгэшье хүниие ВКП(б)-гэй зэргэдэ абаагүй байха юм. Гэхэ зуураа, эдэ организацинуудта большевистскэ партиин зэргэдэ оромоор политическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй, түрүү стахановецууд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд олон байха юм.

ВКП(б)-дэ ороһон хүнүүдтэй партийно-политическэ хүдэлмэри үдэр бүхэндэ ябуулдаггүй байһан дээрэһээнь, гансахан түмэрзамай узелай партийна организациин ВКП(б)-гэй членүүдэй кандидадуудай 97 хүнһөө аяар 55 хүнинь партида орохо болзороо алдаад ябаха.

—Түмэрзамай узелай партбюро марксизм-ленинизмые шудалуулха тушаа коммунистнуудһаа эрилтэ хэдэггүй байгаа. Тэдэнэй теоретическэ ургалтые шалгадаггүй дээрэһээнь, зарим нэгэн залуу коммунистнууд большевистскэ партиин ба советскэ правительствын политикатай танилсанагүй. Партиин историие тус түс бүридөө шудалагшадта парткомой зүгһөө ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй. Консультаци, политическэ темэтэй хөөрэлдөө болон теоретическэ темэтэй лекци ноябрь һара соо үнгэргэгдөөгүй—гэжэ Улан-Удэ станциин 6-дахи дистанциин парторганизациин секретарь нүхэр Дуботолкин тон зүбөөр шүүмжэлбэ.

Пленум дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд Мещеряков, Рубцов Новоселов, Нечаев, Митрофанов, Рыльский болон бусад хадаа коммунистнуудай политическэ һуралсалай хангалтагүйгөөр ябажа байһан тухай зарим нэгэн коммунистнуудай политическэ һуралсалһаа хүлжэжэ ябадаг тухай, парткабинедүүдэй дэргэдэ теоретическэ ба политическэ темэтэй элидхэл ба лекцинүүдэй тон үсөөнөөр үнгэргэгдэдэг тухай хэлэбэд. Жэшээлхэдэ, түмэрзамай узелай партийна организацинуудта байдаг партиин членүүдэй кандидадуудай 60 хүнһөө оройдоо 1[illegible] хүниинь политическэ һуралсалда хабаадалсана.

Паровозно депо Улан-Удэ станциин ба 6-дахи вагонно участогай дэргэдэхи партийна организацинуудай ВКП(б)-гэй членүүдэй олонхи кандидадууд партийна хүдэлмэридэ элсүүлэгдээгүй байха юм. Пленумдэ хабаадалсагшад хадаа партиин райкомой зүгһөө энэ шухала хүдэлмэридэ тон хангалтагүй хүтэлбэри ба заабари үгэдэг байһан тухай хурса шүүмжэлгэ хэбэ.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа тодорхой шиидхэбэри баталан абаба.

Н. Хазагаев.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана

Шэнэ Сталинскэ табанжэлэй түрүүшын жэлэй программые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн хаа-хаанагүй дэлгэрэнхэй. Гэбэшье, гүрэнэй заводой коллективүүдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигдаһан дээрэһээ, энэ мүрысөөн бүгэдэниитын хүдэлөөн үшөө болоогүй байха юм.

Тус заводой олонхи цехүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые парторганизациин агитаторнууд үргэн дэлгэрэнгэйгээр хэжэ, түрүү стахановецуудай дүй дүршэлтэй танилсуулдаггүй байха юм. Гэхэ зуура, энэ заводто түрүүшүүл олон бии. Жэшээлхэдэ, нүхэр Романов [illegible] хүтэлбэрилэгшэтэ ударнигаа нормые 500 процент хүртэр дүүргэдэг стахановец ба лифтовщик нүхэр Юрлов хүдэлмэрилнэ. Энэ нүхэр хадаа үнгэрэгшэ 10 һарын туршада 4 жэлэйнгээ нормо дүүргээд байна. Теэд нүхэр Юрлов гэгшын түрүү методтэй бусадые танилсуулдаггүй байха юм.

Энэ заводой урда тэрэ богони сагай үйлэдбэриин зүблөө үнгэржэ, тэрээн дээрэ группа, цех болон зарим түрүүшүүлэй тэрэ үдэртөө хэһэн хүдэлмэритэй бүхы хүдэлмэришэдые танилсуулдаг байгаа һэн. Теэд, энэнь мүнөө болюулагдашоод байна. Зарим цехүүдэй парторганизацинуудай агитаторнууд агитационно ойлгуулламжын хүдэлмэрине ябуулнагүй. Нүхэр Черновалов парторгтой цехтэ оройдоо нэгэ агитатор ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулна. Ханын газетэ ба „дайшалхы хуудаһануудые" гаргадаггүй завшалтай болошоо. Теэд, эндэ аяар 19 коммунист хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хадаа ниитэ-политическэ хүдэлмэри хэдэггүй байха юм. Мүн тэрэшэлэн голодопо гаргаха ябадалтай болон бүхы юумэ нэринаар гаргашалхын түлөө тэмсэл хэдэггүй байна.

Нүхэр Иванчиков секретартай парторганизацида хамта дээрэ 6 агитатор бии юм. Тиин, эдэ тэрэй оловхинь агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэрине хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үргэлөөр хэдэг болоо. Жэшээнь, агитаторнууд нүхэд Пономарев, Васильенко, Смирков гэгшэд хүдэлмэришэдэй дунда газета уншажа, тэдэниие мүнөө үеын оршон байдалтай танилсуулдаг юм.

Халааный хүдэлмэриин эхитхэ үедэ 10—15 минута соо үйлэдбэриин зүблөө үнгэргэжэ, энээн дээрээ тэрэ үдэрэй хэһэ түрүүлээб, хэн нормоё дүүргээгүйб гэһэн мэдэ бүүдгэй бүхы коллективэйнгээ члэнүүдые танилсуулна. Тэрээнһээ гадна, эдэ агитаторнууд хадаа ханын газетэ ба „дайшалхы хуудаһануудые" гаргажа, стахановецуудай түрүү метод тухай бэшэдэг байна. Мүн үйлэдбэриингөө түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ тушаа уряалһан плаката болон лозунгнуудые бэшэдэг юм.

Тиигэбэшье заводой хүтэлбэрихы хүдэлмэрилэгшэд ниитэ-политическэ ба агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэридэ баран дэни эдэбхитэйгээр хабаадалсадаггүй байна. Парткомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн бүлэг лекторнууд ба олон хүдэлмэришэдэй хамтын суглаанууд дээрэ политическэ темэтэй элидхэлнүүдые тон үсөөнөөр хэнэ.

Һаяхан үнгэрһэн тоосоото-һунгуулиин партийна суглаан дээрэ ниитэ-политическэ хүдэлмэрине һайжаруулха тушаа олон хүн үгэ хэлэжэ, энэ хүдэлмэрине һайжаруулха тушаа дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулгануудые хараалһан тогтоол баһан байбашье һаа, тэрэнь мүнөө хүртэр бэелүүлэгдээгүй байһань гайхалтай.

Мүнөө РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгалтануудые хэхэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй кампани эхилээд байна. Тиимэһээ гүрэнэй заводой партийна эхин организацинууд бүхы агитаторнууд хадаа һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримүүдые болон Сталинскэ Конституциие бүхы цехүүдэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулхаһаа гадна, айл бүхэндэ ябажа, һунгуулиншадуулиие ойлгуулха ёһотой.

Ф. Чернов.

КЛУБНА ХҮДЭЛМЭРИИН ШАНАРЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан агууехэ программые бэелүүлжэ байһан үедэ ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие ябуулха гээшэ хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү ехэ удхашанартай болоно.

Тиимэһээ клубна эмхи зургаануудһаа ажалшадай улам ургажа байгаа культурна ба политическэ эрилтые эрхимээр хангаха ябадал эрилдэнэ. Гэбэшье манай республикын клубна эмхи зургаануудай хүдэлмэри үшөө хангалтагүй табигдаагаар байна. Хэдэн олон клубууд өөрынгөө хүдэлмэриие кино харуулга ба танец эмхидхэлгээр хизаарладаг гээшэ. Ганса нэгэ лекци уншагладаг байбашье, темэнь нэгэ янзын, һонирхолгүй, баримта үсөөнэй удха муутай байдаг. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри зарим клубуудта оронойнгоо юрэнхы хүгжэлтэһөө гээгдэжэ байна гэхэдэ алдуу болохогүй. Клубуудай хүдэлмэриин шухала һалбари болохо залуушуудай эдибхи хүсые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй шадабари талантые хүгжөөхэ аргануудай нэгэн—кружогуудай хүдэлмэриие абажа үзэе. Иимэ хүдэлмэри Иволгын, Тарбагатайн ба бусад аймагуудай клубууд ба уншалгын байшангуудта огто ябуулагданагүй. Түнхэнэй, Кабанскын Заиграйн ба бусад аймагуудай кружогуудай хүдэлмэри самодеятельностиие эмхидхэлгээр хизаарладаг байха юм. Тэрэ мүртөө драматическа кружогуудынь хүсэд һайнаар хүдэлмэрилнэгүй. Аймагай социалистическэ культурын байшангуудай зарим директорнууд үлөөһэтэ наада табижа мүнгэ олохо ябадалда шунажа, гансахан драматическа кружогуудта гол анхаралаа хандуулжа, бусад кружогуудай хүдэлмэриие һаргаахаа артадаг байхань гэмшэлтэй юм. Тиимэһээ дуунай, хүгжэмэй, балетэй, арадай танецын кружогуудай хүдэлмэри һайндэр үнгэргэхэ үеэр ябуулагдадаг заншалтай болошоной. Мүн уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдэй репертуарые шэнэдхэхэ, тэрэнэй идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ ба тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ ябадалда хотой һуури үгтөөгүй байха юм.

Гадна сэрэгэй хэрэгые шудалха ба агротехническэ кружогууд тухай багаар анхаралаа табидаг байна.

Клубна хүдэлмэри энээгээр хизаарлагдаха бэшэ, харин табанжэлэй түсэбөөр, ниитэ-политическэ асуудалнуудаар, историческа ба научна темээр, сэрэгэй хэрэг тухай лекци болон элидхэлнүүдые гүнзэгы удхатайгаар ба һонирхолтойгоор үнгэргэхэ шухала.

Культурно-гэгээрэлэй таһагууд болбол партийна, советскэ ба комсомольско организацинуудтай хамта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа, энээниие идейнэ үндэр дээдэ хэмжээндэ ябуулха зэргэтэй. Тиихэтэй хамта клубна эмхи зургаануудай дайнай урда тээхи тоое һэргээн бодхоохо, тэдэнэй гэр байра ба хэрэгсэлнүүдые заһабарилха, урдань ээлжээ байһан гэр байрыень сүлөөлэн бусаажа үгэхэ тон шухала болоно.

Энэ жэлдэ колхознигуудай үүсхэлээр республикын хэдэн олон колхозуудта шэнэ клубууд баригдаба. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 200 хүнэй һууритай, Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо 300 хүнэй һууритай, Заиграйн аймагай «3 Интернационал»—150 хүнэй һууритай клубууд шэнээр баригдаба.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ клубна хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудые шэлэн абалгые зүбөөр эмхидхэхэ, түрүү хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэлые тарааха ябадал түйлай шухала болоно. Ажал хүдэлмэреэ мүнөө үеын эрилтэтэй тааралдуулан, эрхим шанартайгаар ябуулжа байһан нүхэдүүд манай республика дотор олон юм. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай Красноярск тосхоной уншалгын байшангые даагша нүхэр Кочетов Хойто-Байгалай аймагай социалистическэ культурын байшангые даагша нүхэр Молчанов, Баргажанай аймагай Сувинска клубые даагша нүхэр Волгин ба бусад шадабаритай һайнаар хүдэлмэрилжэ, өөһэдынгөө эмхи зургаануудые республика дотороо түрүү зэргэдэ гаргажа шадаһан байна.

М. Алашкевич.

СЕРОВОЙ НЭРЭМЖЭТЭ КУЛЬТУРЫН БАЙШАНДА

Улан-Үдын Серовой нэрэмжэтэ культурын байшан (директорынь нүхэр Рожновец) Эсэгэ оронoo хамгаалгын дайнай үедэ хүдэлмэреэ зогсоошон байгаа. Тиигээд, энэ зундаа тэрэ байшан заһабарилагдажа, хүдэлмэреэ һэргээн хоожо захалһан юм.

Мүнөө тэндэ үргэлжын кино установ бодхоогдоһон ба уранһайханай самодеятельностиин олон кружогууд эмхидхэгдэбэ. Иигэжэ, Бата еһкэдэ ажаһуугшад тус байшанда олохо үдэр бүхэндэ кино тина, уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай хүсөөр табиһан концерт, зүжэгүүдые хараха боломжотой болонхой. Гадна тус байшанда залуушуулай театрын артистнууд ба эмхи зургаануудай, һургуулинуудай самодеятельностиин кружогууд зүжэг ба концерт харуулдаг юм. Һүүлэй үедэ залуушуулай театрын артистнууд 10 зүжэг наада, түмэр замай № 1 һургуулиин самодеятельностиин кружок концерт тэндэ табиһан байна.

Эдэ бүгэдэ олониитын хүдэлмэри ябуулахаһаа гадна, тэрэ байшан элдэб һонирхолтой темэнүүдээр лекци уншалгые эмхидхэдэг юм. Жэшээлхэдэ, ноябрь соо „Л. Н. Толстойн ажал-ябуулга“, „Атомна энерги“ тухай лекцинүүд уншагдажа, тэндэ олон ажалшадые хабаадуулһан байна.

Тус байшан айдаргэдэ хүдэлмэрилжэ байгаа драматическа, хореографическа дуунай ба бусад кружогуудта нүхэд Валя Ананьева (горсовет), Галя Иссо (№ 3 хүүгэдэй сад), Нина Доброгольская (хлебзавод), Мария Иванова (филармони) ба бусад эдибхитэйгээр хабаадана.

Декабрь соо тус байшан уранһайханай самодеятельностиин 5 вечер эмхидхэхээр хараална. Тэ энһээ гадна үдэ бүхэндэ кинокартинанууд харуулагдадаг байха.

1947 ондо тэрэ байшангай дэргэд библиотекэ, шатарай кружок, танцын һургуули эмхидхэгдэхэ байна.

ИЛЬИЧЫН ЛАМПОЧКА НОСООГДОБО

Үдэшэ оройхон боложо, шанга жабар баруун хойноһоо үлеэн байгаа һэн. Би Сэлэнгын аймагай центрһээ машинада һуужа, тус аймагай Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель хүрэхөөр гарабаб.

Тоеоной ута лабаае дабажа гарахадамнай үдэшын боро хараан болобо. Саашаа хэдэн модо ябаад байхада электрын галаар яларһан Молотовой нэрэмжэтэ колхоз харагдаба. Дабаанһаа саашаа машинын ябадал түргэдэжэ уданшьегүй колхозой центртэ хүрэжэ ерэбэ.

Молотовой нэрэмжэтэ артелиин колхознигууд Галуута нуурай электростанциһаа колхоз дээрээ электросеть оруулжа Ильичын лампочканuудые носоохын түлөө энэ оной июлиин 15-һаа эхилэн хүдэлмэрилһэн байна. Энэ хэрэгые бэелүүлхын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэниинь хэндэшье мэдээжэ.

Галуута нуурай станциһаа колхоз хүртэр 8 километр юм. Эндэ 160 столбнуудые бодхоожо түмэр утаһа татаад, 62 үрхэтэ айлнуудта электрын гал оруулагдаа. Гадна, клуб, правлени, һургуули, амбулатори, сомоной совет, кузница ба мориной дулаан байранууд электрын галаар яларһан байха юм. Тус колхозойхид колхозойнгоо центрые культурна ба болбосон болгожо Ильичын лампочка носоохоео ехээр хүсэжэ оролдостойгоор ба эмхитэйгээр ажаллаһан байна.

Энэ хүдэлмэриие эхилһэн сагһаа хойшо тус артелиин колхознигууд эсэхэ сусахые мэдэнгүй шангаар хүдэлмэрилөө. Октябриин революциин һайндэрэй урда тээ электрын галаар ялархаяа хүсэһэн дээрэһээ Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид 4 дахин воскресник үнгэргөө. Тус воскресниктэ үбгэн залуугүй, бүгэдөөрөө хабаадалсажа хүдэлмэрилһэнэй ашаар энэ оной октябриин 19-һөө эхилэн Ильичын лампочка носоожо шадаа.

Иигэжэ бүхы шалалаараа хүдэлмэрилһэн дээрэхи артелиин колхознигууд мүнөө шэнэ жэл болтор колхозойнгоо племфермые (25 точкотой) гэрэлтүүлхэр хараалаад мүн лэ ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Тэрэшэлэн модо хахалай газарта байһан полевой станиие 1947 оной январиин 1 хүртэр электро лампочкаар гэрэлтүүлхэ юм.

Эдэ бүхы шухала ажал дээрэ ВКП(б)-гэй член Цырендоржо Балмацыреновай хүтэлбэрилһэн бригадада хүдэлмэрилһэн байха юм. Тус бригадада таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилһэн бүүрал сагаан толгойтой 60 гаран наһанай үбгэд-стахановецнууд Данзанов Чойсорон, Дамбаев Галсан ба комсомолец Мункуев Радналоржо гэгшэд эдибхитэйгээр ба оролдостойгоор ажаллажа ажалай эрхим жэшээ харуулан хүдэлмэрилбэд.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид электрын хүсөөр ябуулха тээрмэ, модо хюрөөдэдэг рамые тухеэрэжэ эхилээ.

И. Очиров.

Һурагшадынь юундэ хангалтагүйб?

Улан-Удэ городой хүбүүдэй 26-дахи дунда һургуулида (директорынь нүхэр Смирнов) 445 хүбүүд һуража байна. Энэ һургуулиин багшанарай коллектив 1946—1947 онуудай һуралсалай жэлэй түрүүшын четвертиие хангалтагүй показательтайгаар дүүргэбэ. Бүхы һурагшадайнь 32 процентнь һуралсалай талаар хангалтагүй сэгнэлтэнүүдые абһан байна. Энэ хадаа тус һургуулиин багшанарай коллективэй һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэдэггүй байһаниие гэршэлнэ.

Энэ һургуулиин нэгэдэхи четвертиие хангалтагүй дүүргэһэнэй гол шалтагаануудай нэгэниинь халаа һуралсалай жэлые айхабтар муу бэлэдхэлтэйгээр эхилһэн ябадал болоно гэбэл: һургуулиин байшангай доодо дабхар оройлоо заһабарилагдаагүй үлэшэһэн байха юм. Гадна хаһа саг соогоо түлеэ залһаар хангагдаагүй дээрэһээ байшангынь октябрь һараһаа эхилжэ түлигдэдэг болоһон байха юм.

Доодо дабхарынь ашаглагдадаггүй ба хоердохи дабхарынь хожом түлигдэжэ эхилһэн дээрэһээ классуудынь айхабтар хүйтэн. Нэгэдэхи дабхарай ашаглагдадаггүй, мүн хоердохи дабхарайнь хоер таһагуудынь Минпросой хүдэлмэрилэгшэд Хамганов ба Андреев гэгшэдэй байра болгоглоһон дээрэһээ классуудынь дутажа хоер халаа эмхидхэжэ һуралсалаа ябуулна. Мүн пионерскэ ба элдэб кружогуудай хүдэлмэри ябуулха таһагуудгүй байха юм. Энэ бүгэдэ хадаа һуралсал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые нилээд доошолуулха байһаниинь лабтай.

Тиимэһээ тус һургуулиин байшангай доодо дабхарые дары заһабарилжа ашаглаха ба һургуулиин гэртэ байралжа байгшадые гаргажа тус һургуулиин һуралсал ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээ-ябуулгые хурдан түргэнөөр абахын түлөө Горсоведэй гэгээрэлэй таһагай зүгһөө шухала анхаралаа хандуулха зайлашагүй болоно.

Е. Ринчинова.

„Б. М. Үнэн“ газетын материалаар хэмжээ абтаба

„ПАРТИЙНО-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ЯБУУЛАГДАНАГҮЙ“

Иимэ гарщагтай статья манай газетын энэ оной октябриин 25-ай номерто толилогдоһон байгаа. Тэрэ статья соо Заиграйн аймагай «Улаан Эрхириг» колхозой колхознигуудта Обкомой XXIV пленумэй шиидхэбэриие ойлгуулха хүдэлмэриин муугаар ябуулагдажа ба агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Дамдиновай энэ хүдэлмэриие тон һулаар табиһан тухай хэлэгдэһэл байгаа.

Тус статья соо бэшэгдэһэн зүйлнүүдые парторганизациин бюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, партийна политическэ ба агитационно-ниитын хүдэлмэриие һайжаруулхын тухай хэмжээ абтаба. Агитколлективые хүтэлбэрилэгшэһөө нүхэр Дамдинов сүлөөлэгдэбэ. ВКП(б)-гэй Обкомой XXIV пленумэй шиидхэбэри партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ,—гэжэ ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Сафронов манай редакцида мэдээсэнэ.

Нэгэдэмэл нацануудай организацин Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ

Буу зэбсэгые бүгэдэ ниитэ дээрэ хорооохо тухай советскэ дурадхалые зүбшэн хэлсэлгэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 5. (ТАСС-эй спецкорр). Генеральна Ассамблейн № 1 комитедтэ советскэ делегациин ахалагша В. М. Молотовой хэлэһэн үгые эндэ тон ехэ анхаралтайгаар угтаһан байна. Молотовой хэлэһэн энэ үгэ болбол удааран ужаһан буляалдаанда тодо зүйл оруулһан байна гэжэ Генеральна Ассамблейгээрхин тэмдэглэнэ, ушарынь энэ буляалдаанай үедэ зарим делегадууд советскэ делегациин табиһан энэ асуудалые бусаадуулха ба тус дурадхалай гол удхые хазагайруулха гэжэ тон ехээр оролдоһон байна. Молотов болбол советскэ дурадхал хадаа эндэ британска делегат Шоукроссой хэлэһэн шэнги гансал атомна бомбые хорихо гэһэн бэшэ, харин буу зэбсэгые бүгэдэ ниитэ дээрэ хорооохо гэһэн удхашанартай байна гэжэ дахин тэмдэглээд, элдэб олон харлалгата һанаашалгануудта эсэс табиһан байна. Тэрэ зуура атомна хүсые сэрэгэй зорилгоор хэрэглэхые хорихо ябадал хадаа түрүүшын ээлжээнэй зорилго мүн гэжэ харагдаха еһотой байна гэжэ заан хэлэһэн байха юм. Аюулгүйн совет дээрэ буу зэбсэг хороолгын түсэб тогтоон абтаһанай һүүлдэ буу зэбсэг хороолгын талаар хяналта шалгалтые бэелүүлхэ үедэнь агууехэ державанууд «ветын» эрхэ гэлэгые хэрэглэхэ ябадалые советскэ дурадхал хараалһан байна гэжэ зарим нэгэн делегадуудай хэлэһэн үгэнүүдэй хуурмаг шанартайень Молотов үудалан харуулһан байна. Иимэ бодолнууд хадаа нэгэн асуудалые нүгөө асуудалаар һолихо гэһэн ба энэ бодол гаргаашал „буу зэбсэгээ хорооохые зүбшөөхэ байна гү, али үгы гү гэһэн асуудалда сэхэ харюу үгэхэһөө зайлаха гэһэн эрмэлзэлгэнүүд дээрэһээ түрэһэн байна гэжэ Молотов харуулба.

Ерээдүйн резолюциин үндэһэ һуури болгожо американска проектые абаха еһотой гэһэн Молотовой дурадхал тон ехэ һонирхол гаргаһан байна, тус проектдэ советскэ делегаци хадаа мүнөө үедэ хэдэ хэдэн заһабаринуудые дурадхаһан байха юм. Мүнөө үдэр үгэ хэлэгшэд бултадаа советскэ делегациин энэ алхамые ниитын нэгэн һанал түйлаха тээшэ эрмэлзэһэнэй тэмдэг мүн гэжэ һайшаан хэлэһэн ба тус дурадхал болбол энэ шухала асуудалай талаар түргэн сагаа нэгэн һаналтай шиидхэбэри абахын арга боломжо олгоно гэжэ тэдэнэр тэмдэглэһэн байна.

Советскэ шэнэ дурадхалда нэгэн һаналтай шиидхэбэри түйлахын болото үндэһэ һуурииие хараха байнаб гэжэ Австралиин делегат хэлэбэ. Иимэ шиидхэбэриие эсэслэн бэлэдхэжэ шадаха подкомитет тогтоохо хэрэгтэй гэжэ тэрэ һаналаа хэлэбэ.

Великобританиин түлөөлэгшэ Шоукросс гэгшэ нэгэн һаналтай шиидхэбэри түйлахын бүхы арга-боломжонууд бии байна гэжэ баһа мэдүүлһэн байха юм. Буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороолгые бэелүүлхэ ябадал хадаа «ниитын аюулгүй байдалые хангаха хэмжээ-ябуулганuудай ехэхэн хубинь мүн болохо байна» гэжэ тэрэ зүбшөөрбэ. Ниитын аюулгүй байдалай найдамтай системэ байгуулагдаагүй байһан үедэ буу зэбсэгые бүгэдэ ниитэ дээрэ хорооохо ябадал бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй байна гэжэ Шоукросс нэгэнтэ бэшэ хэлэдэг байһан аад харин мүнөө тон ондоогоор хэлэһэнииень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Буляалдаата хөөрэлдөөнэй үедэ Шоукроссой позициин дотороо харша зүрилдөөтэй байһаниие Молотовой тэмдэглэһэн дээрэһээ Великобританиин делегат болбол анханһаа хойшо советскэ дурадхалда айхабтар дуратай байһанаа баталан харуулха гэжэ али болохоор оролдобо. Хэды тиигэбэшье, тэрэ дары баһа хэдэн шэнэ шалтагуудые дурдаһан байха юм. Тусхайлбал, Канадска делегациин оруулһан заһабаринуудта тэхэ хэрэгтэй гэжэ тэрэ дурадхаба. Тиибэшье, Канадска делегат һүүлээрынь үгэ хэлэхэдээ энэ табигдаһан асуудалые нилээд ехээр хизаарлаһан тэрэ өөрынгөө заһабаринуудые аршалха аргагүй гэжэ өөрөө тоолоһон байха юм.

США-гэй делегат Коннэли гэгшэ американска делегаци болбол ерээдүйн резолюциин үндэһэ һуури болгожо американска проектые абаха гэһэн Молотовой дурадхалда баяр хүргэхэ байна гэжэ мэдүүлээд, советскэ делегациин ахалагшын хэлэһэн һанамжануудта анхаралтайгаар хандахые комитедэй бүхы членүүдые уряалба.

Советскэ заһабариин еһоор, аюулгүйн Совет дээрэ зохеогдохо буу зэбсэг хураалгын түсэб хадаа һүүлээрынь Нэгэдэмэл нацануудай организациин членүүд болохо гүрэнүүдэй правительствонуудай һайшаалгада үгтэхэ еһотой байна гэжэ Коннэли дурадхаба.

Шоукросс ба Коннэли өөрынгөө хэлэһэн үгэнүүд соо атомна хүсэн тухай комиссида ехэхэн анхаралаа хандуулһан ба тус комисси халаа «бэеэ даанги» байха еһотой гэжэ али болохоор тэмдэглэбэ. Атомна хүсые хэрэглэхэ ябадал хяналха түсэбые тус комисси зохеохо байна, һүүлээрынь энэ түсэбые эсэслэн найруулхын түлөө аюулгүйн советтэ үгэхэ еһотой, тэрээнэй һүүлээр энэ түсэб халаа правительствонуудай баталамжада үгтэхэ еһотой байна гэжэ Коннэли тэмдэглэбэ.

Канадын түлөөлэгшэ Молотовой үгэ хэлэлгэдэ халуун баяр хүргэбэ. «Бүхы оронуудай оломиллион хүнүүдэй һанаашалан горьдожо байгаа энэ ябадалые бэелүүлхэ тээшэ мүнөө энэ үедэшье ехэхэн алхам хэжэ шадаха байнабди гэһэн шэнэ найдалгые мүнөөдэр бүхы дэлхэйдэ үгэһэн советскэ делегациин гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэдэ бүхы дэлхэйн арадууд баяр хүргэхэ байна»—гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Канадска делегаци болбол советскэ заһабаринуудые оруулалсан американска дурадхалые подкомитедэй хүдэлмэриин үндэһэ һуури болгожо тогтоон абахаар бэлэн байһанаа харуулба.

Һүүлээрынь үгэ хэлэһэн Молотов резолюциин американска проектые ерээдүйн шиидхэбэриин үндэһэ һуури болгожо тогтоон абаха гэһэн дурадхалда хэншье арсаагүй гэжэ тэмдэглэбэ. Подкомитедые байгуулаа һаа энэ проектые үлэмжэ тодорхойгоор зүбшэн хэлсэхэ ба тэрээндэ шухала хэрэгтэй заһабаринуудые оруулхын арга олдохо байна гэжэ Молотов заан хэлэбэ. «Советскэ делегаци болбол тэрээнэй оруулһан заһабаринуудые подкомитет. һүүлээрынь бидэнэр бултадаа тогтоон абаха бээз гэжэ найдаха байна».—гэжэ Молотов мэдүүлбэ.

Һүүлээрынь подкомитет байгуулагдаба. Тэрээндэ СССР-эй, США-гай, Великобританиин, Францини, Хитадай, Украинын, Чехословакиин, Индиин, Египедэй, Австралиин Сириин, Мексикын, Бразилиин, Колумбиин ба Аргентинын түлөөлэгшэд оролсобо.

ҺУРАЛСАЛАЙ ШАНАРЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Советскэ правительство ба большевистскэ парти болбол манай һургуулинуудай һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха хэрэгтэ саг үргэлжэ анхаралаа табидаг байна. СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбөөр бүгэдэниитын һуралсалые бэелүүлхэ ба һургуулинуудай һуралсал-хүмүүжүүлгын шанарые дээшэлүүлхэ ябадал арадай гэгээрэлэй гол зорилго болгон табигдаа.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө Закаменай аймагай һургуулинуудай һулаар тэмсэжэ байһаниинь, 1946—1947 онуудай һуралсалай жэлэй нэгэдэхи четвертиин дүн дээрэһээ элеэр харагдана. Энэ һуралсалай жэлдэ аймагай һургуулинуудай 1—5 классуудта 92 һурагшад түсэбһөө үлүү хабаадуулагдаһан байбашье, 5—7 классуудта һурагшад ба 8—10 классуудта 6 һурагшад дутуу абтаһан байна. Һуралсал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ талаар нэгэдэхи четверть соо эрид хубилалта хэгдээгүй. Үнгэрэгшэ 1945—1946 онуудай һуралсалай жэлдэ Закаменай аймагай һургуулинуудта 1679 һуража байһан байбал тэдэнэй 120 һурагшад хоердохи жэлдээ үлэшэбэ 148 һурагшад намарай шалгалтада оруулагдаһан байгаа. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй иимэ хангалтагүй показательтайгаар дүүргэгдэһэн ябадал хадаа аймагай бүхы олон ниитэ ба илангаяа арадай гэгээрэлэй органууд болон тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэдые энэ һуралсалай жэлдэ һуралсал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые эрид һайжаруулхые уялгална.

Тиигэбэшье, тус аймагай олонхи һургуулинууд 1946—1947 онуудай һуралсалай жэлые эмхи гуримгүйгөөр эхилһэн дээрэһээ, түрүүшын четверть соо һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ талаар ямаршье хубилалта хэгээгүй. 1750 һурагшадай 1026 хүниинь арайхан гэжэ «3» гэһэн сэгнэлтэ 724 һурагшад «1», «2» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба. «4» ба «5» сэгнэлтэнүүдые абаһан нэгэшье һурагша байхагүй юм.

Жэшээлхэдэ, Үлэгшэдэй дунда һургуули (директорынь нүхэр А. Атутов) нэгэдэхи четверть соо тэсэшэгүй муугаар хүдэлмэрилөө. Тус һургуулиин 8-дахи классай 25 һурагшадай 1 һурагша, 7-дохи классай 13 һурагшадай нэгэн, 5-дахи классай 17 һурагшадай 5 һурагшад түрүүшын четверть соо «3» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаһан байна. Үлэгшэ һурагшадынь бултадаа хангалтагүй сэгнэлтэ абаа. Энэ һургуулиин һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанар юундэ иимэ муүб? Һургуулиин директор нүхэр Атутов һуралсалай шанарые дээшэлүүлхын тула ямаршье хэмжээ абанагүй. Багшанарайнгаа коллективые энэ хэрэгтэ шууд элсүүлжэ шадаагүй. Һуралсалай жэлэй эхилхэһээ хойшо түрэлхидэй суглаа нэгэшье дахин хээгүй холын колхозуудһаа ерэһэн һурагшадые зохистой һайн байраар гүйсэд хангаагүй. Мүн хамтын байрада ороһон һурагшадай номоо үзэхэ таарамжатай услови байгуулагдаагүй. Жэшээлхэдэ, үдэшэлэн номоо үзэхынь тула лампааршье хангаагүй байха юм. Эдэ бүгэдэ шалтагаанууд дээрэһээ 10 шахуу һурагшад һургуулияа орхижо гэртээ харишоо. Һурагшадай халуун хоолые һайнаар эмхидхэхэ аргатай байгаа. Харин энэ арга боломжоео хэрэглэхын орондо нүхэр Атутов энэ хэрэгтэ зорюулагдаһан 100 гаран пууд хартаабхые ниишэ тиишэнь элдэб хүнүүдтэ үгэжэ үриһэн байха юм. Мүн һурагшанарай зүгһөө һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые һайжаруулхын зорилгоор оруулһан һанамжанууд ба үүсхэлнүүдые дэмжэдэггүй, харин тэдэниие али болохо аргаар дарахa абари зан гаргадаг байна.

Мүн тэрэшэлэн Санагын 7 жэлэй һургуули (директорынь нүхэр Лаврентьев) муугаар хүдэлмэрилнэ. Тус һургуулиин 1—4 классуудай 70 һурагшадай 36 һурагшад нэгэдэхи четверть соо хангалтагүй сэгнэлтэнүүдые абаа. Һургуулиин дирекци болбол һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ эрид хэмжээ абаагүй байшоо. Харин һургуулиин һуралсалай талые эрхилэгшэ А. Ш. Шапхаева һуралсалай хэрэгые эрхилхэ, тэрээндэ еһотой хиналта хэхэ, залуу багшанарта туһалжа, тэдэнэй методическа мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри эрхилхын орондо һургуулиин үхибүүдые коммунистическэ үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ харша бузагай аашануудые гаргадаг байна. Жэшээлхэдэ һурагшадтаа элдэб үнгын нэрэ үгэхэ, өөрынгөө урогууд соо һуралсалда хабаагүй юумэнүүдые шашаха, гадна үхибүүдые сохихо заншал гаргадаг байна.

Мүн баһа Бүргын Цагаан-Нугын, Енгорообын эхин һургуулинууд тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Эдэ һургуулинуудта һуралсалай шанар гайхалтай муу һургуулинуудые эрхилэгшэд хэшээлнүүдээ ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр үнгэргэдэг. Һуралсалай шанарые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые абадаггүй байһаар.

1946—47 онуудай һуралсалай жэлэй түрүүшын четвертиин дүнгүүд хадаа аймагай һургуулинуудай хүдэлмэриин хангалтагүй байһаниие элеэр харуулна. Иимэһээ аймагай партийна, советскэ органууд, тон түрүүн аймгүйсэдкомой гэгээрэлэй таһаг һургуулинуудай һуралсал-хүмүүжүүлгын шанарые һайжаруулха хэмжээнүүдые дары абаха үялгатай. Мүн энэ байдалда БМАССР-ай Гэгээрэлэй Министерствын анхаралаа хандуулалсаха зайлашагүй шухала болоно.

О. Аюшеев, ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Испанидахи франкистска журамда хандалга тухай

Испанидахи франкистска журам байдалда хандалга тухай асуудалые зүбшэн хэлсэжэ байгаа № 1 комитедэй мүнөөдэрэй заседани ехэхэн политическэ буляалдаата хөөрэлдөөгөөр үнгэрбэ.

Заседаниин эхиндэ Даниин, Швециин, Хитадай ба Эфиопиин делегадууд үгэ хэлэһэн байна. Даниин ба Швециин делегадууд хэдэн юрэнхы шанартай үгэнүүдые хэлээд хизаарлаһан байха юм. Хитадай түлөөлэгшэ американска резолюциие дэмжэбэ. Эфиопиин делегат ЮНО-гой членүүд болбол Франкогой правительствотай дипломатическа хэлхеэ-холбоонуудаа таһалха еһотой гэһэн польско резолюциие зүбшөөбэ.

Һүүлээрынь Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Громыкодэ үгэ үгтэбэ. Советскэ делегат болбол Франкогой правительствотай дипломатическа хэлхеэ-холбоо таһалха тухай польско делегациин дурадхалые ба франкистска Испанитай экономическа хэлхеэ-холбоо таһалха тухай Белорусска заһабариие дэмжэглэбэ.

США-гэй түлөөлэгшэ Коннэли болбол өөрынгөө резолюциие аршалжа, «Испаниин доторой хэрэгтэ оролсохо» хэрэггүй гэһэн хуушанайгаа баримтануудые дабтаба. Белорусска делегациин дурадхал тухай хэлэхэ зуураа, экономическа хэлхеэ-холбоо таһалһан дээрэһээ Франкогой журам байдал хохидохо бэшэ, харин... нэгэдэмэл нацанууд өөһэдөө хохидохо шэнгеэр Коннэли хэлэбэ. «Экономическа санкцинууд болбол эмхи гуримгүй ябадалда асарха байна»,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Тэрээндэ харюу үгэхые хүсэһэн испанска республиканска правительствын түлөөлэгшэдэ үгэ үгэхые арсахагүй байна гүт гэжэ түрүүлэгшэ Мануильский Коннэлиһээ асууба. Харин, США-гэй түлөөлэгшэ процедурын дүримүүдые шалтаг барижа испанска республиканска правительствын түлөөлэгшэһөө харюу шагнахаһаа эрид арсаһан байна.

Гватемалын делегат Гранадос гэгшэ эрхим тодорхой үгэ хэлэбэ. Фашистска Испани хадаа үнгэрэгшэ дайнда осиин державануудай талада эдибхитэйгээр хабаадалсаһанайнь олонтоото баримтануудые харуулаад «Франко болбол еһотойл сэрэгэй гэмтэн мүн гээшэ» гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Гватемалын делегат

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИИН ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ ДЭЭРЭ

(Түгэсхэл)

болбол Сальвадор ба Коста-Рикиин түлөөлэгшэдэй Франкое аршалжа үгэ хэлэһэниие буруушааба. Американска делегациин дурадхаһан резолюциин проектые үнэн зүбөөр шүүмжэлжэ, США-гэй, Англиин ба Аргентинын зүгһөө франкистска Испанида экономическа туһаламжа үзүүлжэ байдаг тухай бодото баримтануудые Гранадос харуулһан байна.

Гватемалын делегат халаа франкистска журам байгуулалтада эсэргүү болото шанга хэмжээнүүдые абахын эрилтэ табиба.

Резолюциин проектые бэлдэхэ еһотой подкомитедые һунгаха үедэ тус заседани дээрэ ехэхэн буляалдаан гараһан байна. Түрүүлэгшэ Мануильский энэ подкомитедтэ 5 агууехэ державануудай түлөөлэгшэдые ба резолюциин проектнүүдые оруулһан делегацинуудые оруулха гэжэ дурадхаба. Энээндэ Англиин ба Австралиин делегадууд тон схэтэ арсажа, подкомитедые иигэжэ зохеогоо һаа, тэрээн соо Франкодо эсэргүү шанга хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй гэгшэдэй тала дан олоороо орохо байна гэжэ хэлэһэн байха юм. Түрүүлэгшын дурадхалые Польшын, Югославиин, Колумбиин, Чилиин ба бусад хэдэн оронуудай делегадууд дэмжэглэбэ. Голосовани дээрэ табихадань, энэ дурадхалые зүбшөөжэ 28 голос үгтэһэн ба эсэргүүсэжэ 8 голос үгтэһэн, 9-иинь һаналаа үгөөгүй байна. Иигэжэ тус дурадхал абтаба. Энээндэ эсэргүү голосовалһан делегацинуудай дунда Англиин, США-гэй, Австралиин ба Канадын түлөөлэгшэд оролсобо.

Подкомитедэй составта СССР-эй США-гэй, Англиин, Франциин Хитадай. Бельгиин. Колумбиин, Кубагай. Мексикын, Норвегиин. Польшын, Югославиин. Голландиин. Белоруссиин Венецуэлын. Гватемалын. Панамын ба Чилиин түлөөлэгшэд оролсобо.

Аюулгүйн Советтэ агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принцип тухай

Аюулгүйн Советтэ агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые хэрэглэхэ тушаа резолюциин нэгэн һаналай проектые зохеохын түлөө № 1 комитед й байгуулһан подкомитет мүнөөдэр гурбадахи удаагаа сугларба. Теэд, энээнэйшье удаа тус подкомитет амжалтатай үрэнүүдые гаргажа шадабагүй үшарынь хадаа США ба Великобританиин түлөөлэгшэдэй оройлжо байгаа группа делегадууд болбол нэгэн һаналтай шиидхэбэри абаха тээшэ оролдолго гаргахагүйһөө байтагай, харин ямаршье шиидхэбэринүүдые тогтоожо абангүйгөөр элдэб делегадуудай дурадхаһан бүхы проектнүүдые комитедтэнь бусаажа үгэхэ гэжэ улам улам үсэдөөр эридэг боложо байна.

Мүнөөдэр Хитадай делегаци резолюциин шэнэ компромисна проектые дурадхаба. Тиихэдэнь Австралиин делегат энээндэ эридээр арсажа тус дурадхалые энэ комитет дээрээ зүбшөөн хэлсэжэ үзэхыешье тэрэ буруушааһан байна, юундэб гэхэдэ энэ дурадхал соо австралийска резолюциин хэдэн пунктнүүд оруулагдаагүй гэжэ шалтаг бариһан байна. (Эдэ пунктнүүдынь гэбэл Аюулгүйн Советэй хэрэг ябуулгые эгтээ муушалһан, Аюулгүйн Совет халаа нэгэн һаналтай байха принципые хэрэглэхэ ябадалаа журамшуулха еһотой гэһэн эрилтэ табигдаһан байна. Үнгэрэгшэ заседанинуудай дээрэ энэ подкомитедэй члэнүүдэй олонхинь тус пунктнүүдые буруушааһан байгаа).

США ба Великобританиин делегадууд австралийска делегациин энэ ямаршье баримтагүй эрилтыень дэмжэглэбэ. Иимэ ябадалые СССР-эй, Франциин Хитадай ба Польшын делегадууд хуулитаар арсаба. Тэдэнэр болбол тус комитет халаа оруулагдаһан бүхы проектнүүдые мүнөө лэ бүридхэн дансалхын түлөө байгуулагдаһан бэшэ, харин эдэ проектнүүдэй үндэһэн дээрэ бүхы делегадуудай зүбшөөхөөр шэнэ проектые зохеохын түлөө байгуулагдаһан байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Советскэ делегат Вышинский болбол нэгэн һаналтай шиидхэбэридэ ехэ шухала байһаниие дахин тэмдэглээд СССР-эй делегаци халаа нэгэн һаналда ерэхые бусад хүнүүдтэ хэлэхэ тэдыгээр хизаарлахагүй, харин бодото хэрэг дээрэ хайшан гэжэ иимэ нэгэн һанал түйлгадаг байһаниие харуулхые хүсэжэ өөрынгөө дурадхалнуудые бүхэли дээрэнь абхуулха гэжэ баадхалнуудые тон элитээр арсаха бай-

хахагүй ба Польшын, Хитадай дурадхалнуудые тэрээндэ зарим нэгэн заһабаринуудые оруулаад, тогтоон абахаар бэлэн байна гэжэ мэдүүлбэ. Франциин делегат Дежан гэгшэ Хитадай проектын туһада өөрынгөө дурадхалнуудые мүн гэдэргэнь бусааба. Мүн Польшын делегат Хитадай проектые дэмжэглэбэ. Тиимэдэ нэгэн һаналтай шиидхэбэри тогтоон абахын арга боломжонууд тон ехэдэһэн байба.

Подкомитедэй түрүүлэгшэ секретариадтайгаа сугтаа урид оруулагдаһан дурадхалнуудай үндэһэн дээрэ нэгэншье дуугаар бэшэ һаа, нэлэнхы олонхи дуугаар абтажа болохо резолюциин нэгэдэмэл проектые бэлэдхэхэ еһотой гэжэ Вышинский дурадхаба. Ниитэдэ абтаһан журамай еһоор, голосовани хээд һүүлээрынь, олонхи голосуудые абаһан шиидхэбэриин проектые мүн үсөөншье голос абаһан проектнүүдые комитедтэ дамжуулан үгэхэ еһотой байна гэжэ Вышинский саашань дурадхаба.

Энэ тодо дурадхалые буруушаажа США ба Великобританиин делегадууд үгэ хэлэбэ. Подкомитет болбол оруулагдаһан резолюциин проектнүүд тушаа өөрынгөө һанамжые хэлэхэгүй еһотой гэжэ тэдэнэр дахин эриһэн байна. Энэ жэгтэй үсэд ябадал гансал юун дээрэһээ гарана гээшэб гэхэдэ, тус проектнүүдые голосованида табяа һаа, эдэ делегадуудай эзэлһэн позициин эсэргүү харша шанарые дүүрэнээр харуулха дээрэһээ гарана. Тэдэнэр болбол Аюулгүйн Советэй хэрэг ябуулганүүдые муушалһан дурадхалнуудта тон элитээр арсаха байнабли гэжэ бүри үсэгэлдэр мэдүүлһэн байгаа Тиигэбэшье, энэ үедэ тэдэнэр болбол иимэ муушалгатай австралийска проектые сэхэ гү, али тойруугаар дэмжэглэһэн байна. Энэ проектын түлөө дуугаа үгөө һаа, өөрынгөө картнуудые гаргажа харуулһанай удхатай байха юм. Тиимэдэ резолюциин проектнүүдые ямаршье һайшаагүйгөөр комитедтэнь бусааха еһотой һэн гэжэ эридэг эдэнэр болбол тус комитет дээрэ олонхи голостой байхаа мэдэһэн тула, «арюун сэбэр ябадалаашье аршалжа, олзошье олохо» гэдэг хүүшанай оньһон үгын еһоор иигэнэ гээшэ.

Иигэжэ дүрбэн час соо буляалдаата хөөрэлдөө хэһэн болобошье тус подкомитет мүнөөшье үдэр ямаршье шиидхэбэри абажа шадабагүй.

Генеральна Ассамблейн комитедүүдтэ

Испанидахи франкистска журам байгуулалтада хандалга тухай

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 6. (ТАСС-эй спецкорр). Политическэ асуудалнууд ба аюулгүйн асуудалнууд тушаа № 1 комитедтэ мүнөөдэр Испанидахи генерал Франкогой фашистска журам байгуулалтада Нэгэдэмэл нацанууд ямараар хандаха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлбэ. Буляалдаата хөөрэлдөөнэй үедэ энэ асуудал тушаа элдэб оронуудай делегацинуудай позицинууд тон элеэр тодорбо.

Үсэгэлдэр манай мэдээсэһэн еһоор, Латинска Америкын багахан орон болохо Сальвадорой делегат франкистска журам байгуулалтые сэб сэхэ үмөөрэжэ үгэ хэлэһэн байгаа. Тэрэ халаа Франкотой харилсан туһаламсалгатай байхые уряалһан ба «Испаниин гэр доторой хэрэгтэ оролсохо ябадалые» буруушаан арсаһан байха юм. Мүнөөдэр Сальвадорой делегат Испанидахи фашистска журам байгуулалтые зүб һайн болгохые дахин оролдоһон байна. Мүн испанска булимтарагшадтай эбэй хани холбоотой байдаг Латинска Америкын зарим бусад оронуудай—Аргентинын, Перугай, Колумбиин, Коста-Рикиин түлөөлэгшэд тэрээнтэй һаналаа нэгэдэбэ.

Мүнөөдэр, һүүлэй һүүлдэ британска делегат Шоукросс гэгшэ үгэ абаба. Шоукросс болбол өөрынгөө хэлэһэн үгэнүүд соо лейбористскэ партиин член байһанаа ходо дурдадаг ба прогрессивнэ үзэлнүүдтэ бэеэ үгэнги байһанаа ходо һайрхадаг зантай юм. Шоукросс болбол генерал Франкое Гитлер ба Муссолиниин туһаламжаар засаг абажа шадаһан булимтарагша ба диктатор гээшэ, гэжэ хараадһан байбашье франкистска журам байгуулалта халаа «амгалан тайбан ба аюулгүй байдалда аюул хүнөөл» болодоггүй гэхэ шэнгеэр хэлэһэн ба Франкогой диктатура болбол «Испаниин гэр доторойнь асуудал» гээшэ гэжэ тэрэ дары мэдүүлһэн байна. Шоукросс болбол Франкотой дипломатическа хэлсээ холбоое таһалха еһотой гэһэн польско делегациин дурадхалые буруушааһан ба франкистска Испанитай худалдаа-наймаанай хэлхээ холбоо таһалха еһотой гэһэн белорусска делегациин дурадхалые буруушааһан байна.

Испаниие фашизмын гуламта болгоһон франкистска журам байгуулалтые иимэ нюусагүй сэхээр дэмжэглэхэ ябадалые эридээр буруушаажа Белоруссиин, Франциин, Чехословакиин Индиин, Югославиин, Бельгиин. Мексикын ба бусад хэдэн оронуудай түлөөлэгшэд үгэ хэлэбэ.

«Белорусска делегаци болбол Франкогой журам байгуулалтада эсэргүү эрид хатуу хэмжээнүүдые абаха саг болоо гээшэ гэжэ тоолодог ба Нэгэдэмэл нацануудай организациин член бүхэн франкистска Испанитай дипломатическа ба экономическа хэлсээ холбоонуудаа таһалжа тэрээнэй тоодо, түмэрзамай далайн, агаарай. почтово ба телеграфна хэлхээ-холбоонуудта таһалха еһотой гэжэ дурадхаха байна»—гэжэ белорусска делегат Киселев мэдүүлбэ.

Франциин делегат Жуо гэгшэ польско ба белорусска делегацинуудай дурадхалые дэмжээд, мүнөө хадаа зүрхэ сэдьхэлэй гоё һайхан хүсэлнүүдые хэлэхэ саг бэшэ, харин болото ябуулга хэхэ саг гээшэ гэжэ мэдүүлбэ «Нэгэдэмэл нацануудай организаци минии журам байгуулалтые буруушааба гэжэ дуулаад, Франко өөрынгөө гурбан хушуутай малгайе баринжа саашаа арилха юм гэжэ таанар һанана гүт?—гэжэ Жуо еготой хэлэнэ.—Франко манай организациһаа айдаггүй юм юундэб гэхэдэ урдын Лиги Наци Франкогой журам байгуулалтада эсэргүү болото хэмжээ абахые буруушааһаниинь тэрэ һайн һанажа ябадаг!»

«Франкое нэгэтэл, огтолон түбы хэхэ хэрэгтэй!»—гэжэ Жуо өөрынгөө үгые дүүргэбэ.

Францускa делегадай сэдьхэл хүдэлгэмэ тодорхой шанга үгэнүүд зал соо байһан хүнүүдэй һанаа сэдьхэлые ехэхэнээр эзэлһэн байна.

Америкын Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэ Коннэли гэгшэ тус комитедтэ өөрынгөө дурадхалые оруулба. Тэрэ хадаа Франкогой журам байгуулалтые мүнөө үедэ «уласхоорондын аюулгүй байдалда хэтын аюул мүн байна» гэжэ мэдэрһэн байбашье, Франко болбол засагаа ондоо правительствын гарта үгэхэ еһотой гэһэн балархай найруулгатай заабари тэдыгээр хизаарлаба. США болбол али нэгэн гүрэнэй доторой хэрэгтэ оролсохогүй гэһэн принципые дүүрэнээр баримталдаг ба гансал ондоо оронуудай аюулгүй байдалда аюул хүнөөлэй гараалһаа доторойнь байдалда оролсохо баатай болодог байна гэжэ Коннэли тэмдэглэбэ.

Парагвайн. Кубагай. Канадын. Филиппинүүдэй делегадууд американска резолюциин проектые дэмжэбэ. Тус проект болбол Коннэлиин хэлэдэг «уласхоорондын аюулгүйн байдалай хэтын тэрэ аюулые» үгы хэхын түлөө толорхой болото хэмжээнүүдые дурадхаагүй болохолоороо, бельгийскэ делегацида ханалтатай бэшэ байна гэжэ Бельгиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Франкистска Испанитай мүнөө хүртэрээ дипломатическа хэлсээ холбоотой байдаг ЮНО-гэй член болохо бүхы гүрэнүүд эхин түрүүшын хэмжээн болгожо, Мадрид дээрэһээ нарынгаа элшэн сайднарые дуудажа бусааха еһотой гэһэн нэмэлтые американска проектдэ оруулха хэрэгтэй гэжэ бельгийскэ делегаци дурадхаба. Хэрбээ эдэ хэмжээнүүдһээ үрэ гараагүй һаань Испанидахи политическэ журам байгуулалтые түргэн сагаа хубилгажа шалаха болото хэмжээнүүдые зохеон гаргахые Аюулгүйн Советтэ даалгаха хэрэгтэй гэжэ бельгийскэ делегаци дурадхана.

Тус комитедтэ боложо байгаа энэ буляалдаата хөөрэлдөөн дээрэһээ харахада олонхи делегацинууд халаа Испанидахи франкистска журам байгуулалта болбол уласхоорондын аюулгүйн байдалда аюул тохеоолдуулжа байха гээшэ гэжэ мэдэрдэг байһаниинь эли тодо болоно.

Аюулгүйн Советтэ агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принцип тухай

Агуухэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые хэрэглэхэ тушаа һанал нэгэдэнги резолюциин проектые зохеохын түлөө байгуулагдаһан подкомитет болбол тэндэ оруулагдаһан олон тоото дурадхалнуудые шэнжэлэн үзэхэ ябадалаа мүнөөдэр үргэлжэлбэ. Тус подкомитедтэ 3 часһаа үлүү буляалдаан болоһон байбашье, энээн дээрэһээнь бодото үрэ гарабагүй. Ушарынь зарим нэгэн делегадууд, түрүүшын ээлжээндэ Великобританиин ба США-гэй түлөөлэгшэд нэгэн һаналтай шиидхэбэри гаргаха тээшэ оролдолго гаргаагүй байхаараа үлэ баран, харин мүлөө байгаа ондо-ондоо һанамжануудые али болохоор тэмдэглэһэн байна.

США ба Великобританиин делегацинуудай дэмжэглэжэ байһаниие мэдэхэдээ Австралиин түлөөлэгшэ болбол Аюулгүйн Советэй хэрэг ябуулганууды муушалһан ба тэрээнэй хүдэлмэридэ регламентаци оруулха гэһэн өөрынгөө резолюциие абхуулха гэһэн баадхалгаяа үргэлжэлһэн байна. Зүгөөр, комитедэй заседанинууд дээрэ ба подкомитет дээрэ үсэгэлдэр нэлэнхы олонхи делегадууд халаа энэ резолюци соо Аюулгүйн Советые муушалһан ямаршье гэмнэлгэ оруулхагүй еһотой гэжэ хэлэһэн байгаа.

США-гэй делегат Джонсон гэгшэ бүхы делегадуудай тогтоон абажа боломоор нэгэдэмэл текст зохеохын оронда, харин хэдэн резолюцинуудай проектнүүдые комитедэй хэлэмжэдэ табиха гэжэ дурадхаба. Иимэ шиидхэбэри тогтоон абаха гэдэг подкомитедэй членүүдэй 14 голосуудые оруулагдаһан 6 резолюцинуудай проектнүүдэй хоорондо хубаан таһалха гэһэн удхатай байна гэжэ СССР-эй делегациин түлөөлэгшэ Вышинский заан хэлэбэ. Тус комитет болбол оруулагдаһан проектнүүд сооһоо бултанда зүбшөөгдэхэгүй проектнүүдынь абажа хаяад һанал нэгэдэһэн шиидхэбэри зохеохо ябадалые дурадхаха еһотой гэжэ Вышинский баадхан хэлэбэ.

Заседаниин эсэстэ австралийска делегат өөрынгөө резолюциин баһа нэгэ вариантые дурадхаба. Вышинский болбол энэ проектые шэнжэлэн хэлэхэ зуураа, «гол проектын анхан бии болоходо байһан тэдэ дутуу дунда зүйлнүүд» энэшье вариант соонь бии байна гэжэ толон харуулба. Үсөөнхинь олонхиингоо мэдэлдэ орохо ябадалые ходо номнодог зантай австралийска делегаци болбол энэ ябадалаа бодото жэшээ дээрэ харуулжа, Аюулгүйн Советтэ болодог голосованиие сэб сэхэ муушалан буруушааһан хоердохи бүлэгыень резолюци сооһоо бусаажа абаа һаань һайн байгаа гэжэ Вышинский хэлэбэ.

Австралийска резолюциин бусадшье хэдэн пунктнүүд Аюулгүйн Советые сэхээр гү, али тойруугаар гэмнэһэн удхатай болохолоороо Советскэ делегацида урдашалан тааруугүй байна гэжэ Вышинский хэлэбэ. Резолюциин проект дотор нэгэн һаналтай байха принципые агууехэ державануудай «хүндэ» гэжэ тайлбарилһан ябадалые эрид буруушаагаа. «Хүндэ тухай хэлэхэ юм болбол энэ халаа дайнай үедэ агууехэ державануудай хүндэтэй байһан ябадал ба гол хүшэр хүндые ба гол харюусалгые бэе дээрээ даажа ябаһанай хүндэ мүн байна — гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Нэгэн һаналтай байха принцип болбол агууехэ державануудай хүндэ бэшэ, харин манай организациин үндэһэн һуури мүн ба тэрээнэй амжалтын гол эрхэ нүхэсэл мүн байна.

Аюулгүйн Советэй хүдэлмэридэ ямаршье регламентаци тогтоохо ябадалые Советскэ делегаци буруушааха байна гэжэ дахин тэмдэглээд, иигэжэ регламентаци тогтоохо ябадал халаа Үсгав тодор эли тодоор толорхойлогдоһон агууехэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые эбдэхэ ябадалда сэб сэхэ гү, али тойруу замаар асарха байна гэжэ заан хэлэхэ зуураа Вышинский болбол нэгэн дуугаар абтажа боломоор иимэ резолюциие зохеохые комитедэй членүүдые баһа дахин уряалба. «Делегаци бүхэн өөрынгөө дээдэ хэмжээнэй программатай байдаг байна. Гэбэшье, энэ программаяа бүхы бусад делегацинуудта хүсөөр баадхажа болохогүй байна—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Тиимэдэ бултанай тогтоон абажа боломоор доодо хэмжээнэй программые абаа һаа боломжотой байгаа». Иимэ доодо хэмжээнэй программын үндэһэн һуури болгожо польско делегациин зохеоһон резолюциие абахала болоно, зүгөөр австралийска делегациин дурадхалнуудые Хитад ба Франциин делегацинуудай оруулһан нэмэлтэ ба хубилалтануудые анхаралдаа абаха хэрэгтэй гэжэ Вышинский заан хэлэбэ.

Удаадахи заседани дээрэ резолюциин проектнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлхэ байна.

МАНУИЛЬСКИЙДА БИРНСЫН ЭЛЬГЭЭҺЭН БЭШЭГ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 5. (ТАСС-эй спецкорр). Мэнэ һаяхан Генеральна Ассамблейн сессидэ байлсаһан Украинска делегациие толгойлогшо Мануильский болбол Украинска делегат Стадник гэгшын шархатаһан тухай хэрэг тушаа США-гэй гүрэнэй секретарь Бирнсын эльгээһэн бэшэг абаһан байна. США-гэй гүрэнэй департамент гээшэ Стаднигай шархатаһаниие шалгажа мэдүүлһэн байгаа гэжэ Бирнс өөрынгөө бэшэг соо һануулна. Мүн тэрэшэлэн минии өөрымни шаналалые хүлеэн абыт гэжэ Бирнс гуйба.

Нью-Йоркын полициин начальнигай һанамжаар хадаа, Стаднигые шархатуулжа гэмтэ ябадал хэгшэд гээшэ тонуулшад байгаа гэжэ Бирнс мэдээсэнэ. Энэ гэмтэ ябадал хэгшэд олдохо баригдаха ба сүүдлүүлэгдэхэ юм гэжэ сохом найданаб гэбэ. Полициин хэжэ байһан мүрдэлгэ тухай Мануильскийда мэдээсэжэ байхаб гээд Бирнс найдуулба. Баһа полициин начальнигай элидхэл тэрэ бэшэгтээ хабсаруулагданхай.

Һүүлэй мэдээнэй еһоор Стаднигай бэень һайжаржа байна, зүгөөр үнинилээд удаан саг соо больницада хэбтэхэ болохо юм ха.

Азербайджанай территори дээрэ дайн байлдаанууд болобо

ТАВРИЗ, декабриин 6. (ТАСС). Тавризска радиогой мэдээсэлэй еһоор, декабриин 4-дэ Тазуканд гэжэ селениһээ правительственна сэрэгүүд болбол танкнууд, артиллери ба миномедуудай дэмжэлгэтэйгээр Решейн гэжэ деревнидэ добтолго хэбэ гэнэ. Зүгөөр, тэдэнэр Азербайджан хулар холо хүртээ урагшаа дабшажа шадаагүй байшоо.

Мандгилянда (Ардебильскэ районой) тулалдаанууд болобо. Тэндэ полковник Кази гэгшэ хосоржо, тэрэнэй хүдөөлүүлгэнь Тавризда болоод байна.

ФАШИСТНУУД АВСТРИДА ЭДИБХИТЭЙГЭЭР ААШАЛНА

ВЕНА, декабриин 7. (ТАСС). Һүүлэй үедэ Австрида фашистска этэгээдүүдэй улам эдибхитэйгээр аашалха ябадалнууд үзэгдөөд байна. Австрийска демократи ба союзнигуудай засагаархиниие хулиган янзаар муушалһан листовконууд Венын центртэ тараагдажа, фашистска һэнгэргүй аашалалган болобо. Декабриин 3-да энэ городой нэгэдэхи районды трамвайн вагон хүдар танигдаагүй нэгэ хүн орожо ерээд, «наймаанай соносхол» хэбэртэйгээр фашистска листовконуудые тэндэ байгшадта тараажа үгэһэн байгаа.

Мэнэ һаяхан тус ороной томо томо провинциальна городуудта иимэрхүү ябадалнууд үзэгдэһэн байха юм.

США-да забастовконууд болоно

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Декабриин 1-дэ Окленд городто (Калифорни гэдэг штат) 100 мянган хүдэлмэришэдэй забастовко боложе захалаа гэнэ Тэдэ хүдэлмэришэд хадаа полициин аашануудые буруушаажа, хүдэлмэреэ зогсооһон байгаа.

Энэ забастовкодо хамаг бүхы худалдаа наймаанай предприятинууд, мүн тэрэшэлэн городской транспорт хабаадалсана. Газетэнүүд, магазинууд, портнууд, фабриканууд хаагданхай. Барилгын хүдэлмэри зогсоогдоод байна. Мүн нилээд олон ресторанууд хаагдаба. Зүгөөр электричество ба телефонно, медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ ябадалда забастовконууд һаад түбэг ушаруулаагүй юм ха.

Забастовко соносхоһон хүдэлмэришэд хадаа американска ажалай федерацида (АФТ) нэгэдэһэн профсоюзуудта хабаадагшад болоно. Зүгөөр АФТ-ын калифорнийска таһагай түрүүлэгшэ Рил гэгшэ Вашингтондо мэдүүлгэ хэхэдээ, забастовкые дүүргэхэ хэмжээ абахаа оролдожо байнабди гэжэ мэдүүлээд, забастовко болоһоной түлөө харюусалгые бэеһээн һалгааһан байна.

Саудовска Аравида американска компанинуудай хэрэг ябуулганууд тухай американска корреспондент бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 4. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетын корреспондент Сульцбергер гэгшэ Дахранһаа (Саудовска Арави) иигэжэ бэшэһэн байна гэбэл: Персидска заливай районды США-гэй хубиин олзошод байгаалиин баялигые ашаглаха ябадалаа үргэдхэжэ ба стратегическэ арга-боломжонууд гэдэгые хүгжөөжэ байна.

Персидскэ заливай районды нефтиин американска үйлэдбэриие хүгжөөхэ хэрэгтэ 200 миллион доллар оруулагдаһан байна гэжэ тэмдэглээд нефтиин ажаүйлэдбэришэдэй һанамжаар, дайнай болоо һаа нефтиин үйлэдбэринүүд болбол «Холбоото Штадуудай уһан сэрэгэй ба агаарай флодуудта айхабтар ехэ нефтиин стратегическэ ресурснууд боложо үгэхэ байна»,—гэжэ Сульцбергер мэдээсэнэ.

НИИТЫН ЗӨӨРИ ҮРИГШЭД

Улан-Удын сэмбын фабрикын ОРС-ын хүдэллмэрилэгшэд болбол хүдэлмэришэдэй карточкада үгтэдэг эдеэ-хоолой зүйлнүүдые ба мүн эд барааень үрижэ, хулгайлжа өөһэдөө хубаарилан абажа байна.

Жэшээлхэдэ, 1946 оной 10 һарын турша соо карточкада үгтэхэ еһотой сахар—84,9 килограмм, үндэгэн—1512 хэһэг, һүн—106 литр, тоһон ба өөхэн—220 килограмм дутуу үгтэһэн гэхэ гү, али хүдэлмэришэд иимэ зүйлнүүдые абаагүй байна.

Энээнһээ гадна, ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд болбол нэмэлтэ фондодо үгтэһэн продуктнуудые өөрынгөө түрэл саданарта «дүтын нүхэдтэ» тараажархидаг байгаа. Жэшээлхэдэ, арба һарын турша соо 1502 килограмм талхан. 1216 килограмм крупа, 711 килограмм мяхан ба загаһан нэмэлтэ фондһоо үригдэһэн байба.

Мүн тэрэшэлэн, эд бараа болон хубсаһа хунарые хүдэлмэришэдтэ худалдаха ябадал хазагайруулагдаа. Үнгэрһэн богонихон саг соо 340 метр юрын бүд. 117 метр ноохон бүд, 348 хэһэг трикотажна хубсаһан. 430 хэһэг оедоһон хубсаһан ямаршье ордергүйгөөр ОРС-ын начальник Колекин ба тэрээнэй орлогшо Массович, главна бухгалтер Бутакова гэгшэдэй «захиралтануудаар» ба «списогүүдээр» иишэ тиишэ тараагдашаһан байха юм.

Сэмбын фабрикын ОРС-ын хүдэлмэрилэгшэд болбол хүдэлмэришэдтэ үгтэхэ эд барааанай ехэнхи хубиинь өөһэдөө хубаагаад абадаг байхаһаа гадна, мүн эдеэ-хоолой ба эд бараанай үнэ сэнгые дура зорогоороо дээшэлүүлэн худалдаһан байна. Иигэжэ 33934 түхэриг мүнгэнэй хэмжээндэ эд бараанай ба эдеэ-хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэнгые дээшэлүүлэн худалдаһан байгаа.

Гутал хубсаһа оедог ба хуушан хубсаһа хадхадаг ОРС-ын мастерскойн хүдэлмэрилэгшэд бүтээһэн юумэндээ сэн тогтоогоод наймаалжархидаг байба. Эгээл ниитэдэ эндэхи мастерскойнуудай оеһон ба хадхаһан хубсаһануудай үнэ сэн тогтоогдоһон нормоһоо 18 процентээр дээшэлүүлэгдэһэн байна.

ОРС-ын хүдэлмэриие иимэ байдалда хүргэһэн тэрээнэй начальник Колекин, тэрэниие орлогшо Массович, Зонченко ба бусад мүнөө хүртэр ажалһаа зайлуулагдаагүй, харин өөһэдынгөө харша ябадалнуудые үргэлжэлүүлжэ байһаар. Республикын прокуратурын зүгһөө тэдэнэрые хуулиин хэмжээндэ хабсаруулха саг болоо.

П. Кормишкин, худалдаа наймаанай ахалагша инспектор.

Харюусалгата редактор **Ц. Д. ДАМДИНЖАПОВ.**

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора — 23. ответ. секретаря—3-23; отдел.в: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства — 3-23 (2 зв.), культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52: писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв); об'явлений — 2-64 (2 зв.).

Н—00762. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. тираж 10.000